

§117

Månadsrapport mars 2020 samt helårsprognos

20KS51

Månadsrapport mars 2020

Piteå kommun

Ekonomi

Övergripande resultat

För perioden redovisas underskott om -4,2 mkr vilket är i linje med samma period föregående år (-2,6). I resultatet finns kostnader på 48,4 mkr för ökad semesterlöneskuld (53,1). Den ordinarie verksamheten bedrivs med en nettokostnad i nivå med föregående år, -649,9 mkr (-641,0). Att nettokostnaderna är i nivå med fjolåret förklaras till stor del av att periodens intäkter är betydligt högre jämfört med ifjol som en följd av fastighetsförsäljningar till dotterbolag i kommunkoncernen. Coronapandemins effekter där världens börser fallit kraftigt under första kvartalet leder till ökade finansiella kostnader då placeringstillgångar värderas till marknadsvärde och periodens förändring belastar resultatet.

Årsprognosen visar underskott om -18,1 mkr men innehåller ovanligt många stora osäkra poster. Totalt har ökning av generella statsbidrag till regioner och kommuner aviserats under 2020 på 22,5 mkr. Detta avser både tidigare beslutade och i viss grad redan utbetalda bidrag samt även nya aviseringar kopplat till coronavirusets effekter men som ännu inte är fastställda. I dagsläget är 7 mkr utbetalt till Piteå kommun och beslutar riksdagen enligt aviserade förslag är ytterligare cirka 57 mkr att vänta till kommunen, som inte ingår i den presenterade prognosen. På nersidan är stora effekter på skatteunderlaget att förvänta till följd av viruset. Omfattningen är i dagsläget omöjlig att förutse men skulle exempelvis skatteunderlagstillväxten för året landa på 1,5 % (vilket är senaste prognosen från SKR i slutet av mars) minskar skatteintäkterna för 2020 med cirka 20 mkr jämfört med det som finns i prognosen. Skulle skatteunderlaget inte öka alls under året minskar intäkterna med ca 50 mkr jämfört med aktuell prognos.

<i>tkr</i>	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Utfall
	Jan-Mars	Jan-Mars	Jan-Mars	Jan-Mars	helår 2020	helår 2020	helår 2019
	2020	2020	2020	2019			
Verksamhetens intäkter	166 971	220 008	-53 037	125 576	619 272	586 471	617 611
Verksamhetens kostnader	-786 989	-868 300	81 311	-738 318	-3 104 750	-3 032 018	-2 982 106
Avskrivningar	-29 870	-30 873	1 003	-28 268	-122 324	-123 501	-113 427
Verksamhetens nettokostnader	-649 888	-679 165	29 277	-641 010	-2 607 802	-2 569 048	-2 477 922
Skatteintäkter	535 111	539 181	-4 070	528 896	2 146 888	2 146 888	2 125 419
Generella statsbidrag	122 330	107 425	14 905	102 691	436 809	429 708	409 298
Finansiella intäkter	4 040	3 116	924	8 760	26 206	21 964	39 537
Finansiella kostnader	-15 768	-1 427	-14 341	-1 966	-20 184	-5 711	-7 074
Periodens resultat	-4 175	-30 870	26 695	-2 629	-18 083	23 801	89 258
<i>Semesterlöneskuldens resultateffekt</i>	-48 438			-53 112	-2 891		2 268
<i>Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag</i>	-0,64%			-0,42%	-0,70%	0,92 %	3,52%

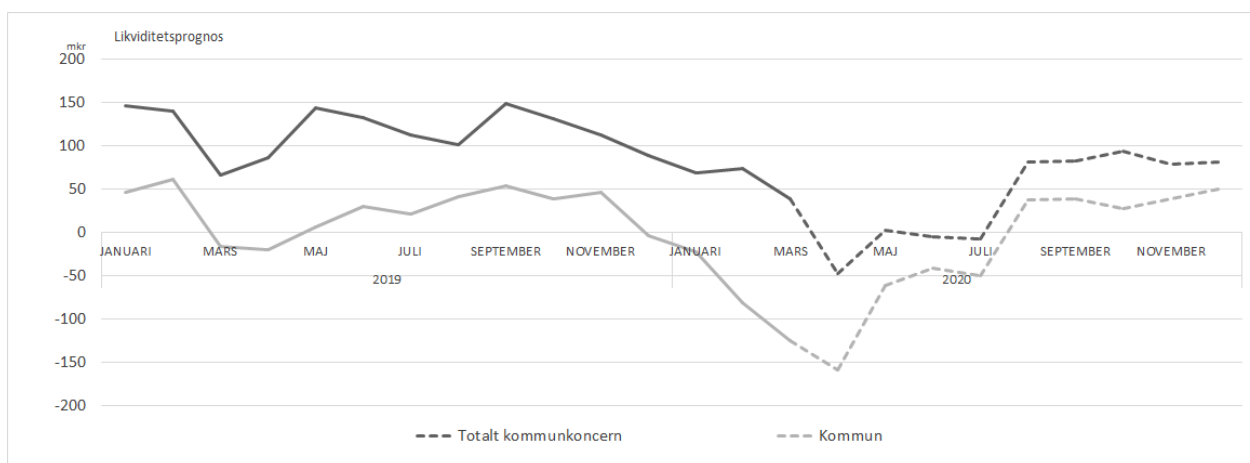
Likviditet

Inom likviditetsförvaltningen samordnas koncernens transaktionsmedel för att skapa maximal flexibilitet och kostnadseffektivitet. Kommunen och de helägda dotterbolagen använder gemensamma kontostrukturer för den operativa hanteringen där exempelvis tillfälliga överskott hos någon part i koncernen kan användas för tillfälliga behov hos någon annan. Detta skapar förutom flexibilitet också effekter så som lägre totala räntekostnader då tillgängliga medel nyttjas optimalt.

Sedan årsskiftet har kommunens kassa varit stadigt på negativt område i en nedåtriktad trend. Första kvartalet har inneburit relativt stor kassabelastning från investeringsidan. Investeringsvolymen under kvartalet uppgick till 115 mkr, att jämföra med 31 mkr samma period föregående år. Skillnaden förklaras till stor del av koncerninterna köp av fastigheter under inledningen av 2020. Mars är utöver detta en utbetalningstung månad kopplat till stor årlig pensionsutbetalning. Bolagssidan av koncernen har på aggregerad nivå stärkt kassan under kvartalet och för kommunkoncernen totalt har saldonivåer runt 100 mkr varit utfallet under perioden.

Prognosen för året innehåller fortsatt relativt stora utflöden kopplat till investeringar. Effekten på likviditeten av att koncernen under en period erbjuder kunder förlängda betaltider på fakturor, som en hjälpande insats till coronadrabbade företag och föreningar, är svåra att överblicka. Olika scenarier har kalkylerats och detta följs löpande. Inom likviditetsförvaltningen finns 600 mkr i externa checkkrediter beviljade vilket skapar goda marginaler.

Under året planeras ett antal upplåningsomgångar, både i vissa kommunala bolag och inom kommunen. För kommunens del är en första upplåning planerad under våren. I grafen nedan är planerad upplåning inkluderad.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2020 är 246 mkr och nämnderna har lämnat prognos på att 289 mkr kommer upparbetas under året. Underskottet förklaras bland annat av förändrade redovisningsprinciper där vinster av markförsäljning nu intäktsförs och därigenom inte minskar investeringsutfallet. Därutöver prognostiseras stor avvikelse mot budget för skolstrukturprojektet, -23 mkr. I detta projekt är de stora pågående delarna under året nya Strömnäsbackens förskola samt ombyggnation av skollokaler i Norrfjärden och Pitholm. Projektet med utveckling av Christinaområdet förväntas ta fart på allvar under året. Totalt prognostiseras 19 mkr upparbetas 2020.

Under perioden januari-mars har 115 mkr investerats vilket inkluderar köp av fastigheter från kommunala bolag på totalt 87 mkr. Nedan presenteras urval av några större pågående projekt med prognos för årets utfall.

Investeringsprojekt	Prognos utfall 2020 (mkr)
Skolstruktur	60
Reinvestering fastigheter	26
Christinaprojektet (fastigheter och vägar)	19
Reinvestering gator och vägar	10

Nämnder

Styrelse och nämnder redovisar sammantaget överskott mot budget för perioden januari-mars på 40,7 mkr (-0,6 mkr samma period föregående år). De största förklaringarna till skillnaden mot ifjol är ökade intäkter av engångskaraktär kopplat till försäljning av fastigheter till kommunala bolag samt skillnad i hur årsbudgeten fördelats över årets månader. Socialnämndens underskott uppgår till -17,8 mkr för perioden (-15,7).

För helåret prognostiseras betydande underskott med totalt -48,4 mkr, varav socialnämnden -68,2 mkr. Helårsutfallet 2019 för samtliga nämnder var -10,5 mkr, att jämföra med helårsprognosen från mars ifjol på -52,8 mkr.

tkr	Nettokostnad	Budget	Budget- avvikelse	Budget- avvikelse	Prognos budget- avvikelse	Budget- avvikelse
	Jan-Mars 2020	Jan-Mars 2020	Jan-Mars 2020	Jan-Mars 2019	helår 2020	helår 2019
Kommunfullmäktige	1 106	1 274	168	467	0	268
Kommunstyrelsen	59 080	84 374	25 294	11 089	1 719	19 506
- Kommunledningsförvaltningen	45 404	64 092	18 688	5 381	-742	6 691
- KS gemensam	0	7 971	7 971	5 543	5 271	10 933
- Kost- och servicenämnd, Piteås del	561	716	155	55	12	617
- Räddningsnämnd, Piteås del	10 449	9 851	-598	304	0	873
- Överförmyndarnämnd, Piteås del	944	928	-17	-194	0	392
- Servicenämnd, Piteås del	1 723	817	-906	0	-2 822	0
Barn- och utbildningsnämnden	248 268	253 655	5 387	836	0	6 583
Fastighets- och servicenämnden	-5 042	22 196	27 237	3 888	13 832	2 530
Kultur- och fritidsnämnden	32 531	32 494	-37	423	0	-180
Miljö- och tillsynsnämnden	1 225	1 118	-107	-78	0	631
Samhällsbyggnadsnämnden	44 853	45 318	465	-1 442	4 150	12 214
Socialnämnden	246 277	228 469	-17 809	-15 700	-68 150	-52 058
Gemensam kost- och servicenämnd	-61	0	61	-99	0	0
Gemensam räddningsnämnd	0	-3	-3	0	0	0
Gemensam överförmyndarnämnd	0	0	0	0	0	0
Summa nämnder/styrelse	628 237	668 894	40 657	-616	-48 449	-10 506

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd redovisar för perioden utfall på 0,2 mkr. För helåret prognostiseras nollutfall.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar överskott för perioden med 25,3 mkr. Överskottet på perioden förklaras till största del av ej utbetalda kostnader i den tillväxtpolitiska reserven och av centralt avsatta medel. Budgetavvikelsen är inte jämförbar i tabellen ovan med föregående år för KLF och KS gemensam utifrån förändrad fördelning av årsbudgeten över året. Detta får stort utslag även på sista raden i budgetavvikelsen. Helårsprognosen visar sammantaget överskott om 1,7 mkr. Helårsprognosens överskott härrör till centralt avsatta medel som ej beräknas förbrukas, däremot har styrelsen fortsatt höga kostnader för kommunövergripande uppdrag och utredningar.

Barn- och utbildningsnämnden

För perioden redovisas resultat om 5,4 mkr vilket är en förbättring jämfört med samma period föregående år om 0,8 mkr. Under de senaste tre åren har verksamheterna ombesörjt omfördelningar om cirka 50 mkr, vilket har resulterat i en ökad kostnadsmedvetenhet i organisationen och fokus på kärnverksamhet. Historiskt sker en buffertupparbetning under våren för att sedan upparbetas under höstterminen när ett nytt verksamhetsår börjar. Under hösten visar prognosen ett ökat antal elever inom grundskolan vilket kommer att finansieras via vårens

resultatöverskott.

Omvärldsfaktorer som Covid-19 påverkar verksamheterna i stor utsträckning. Under de senaste veckorna visar närvaron bland personal, barn och elever på ett stort bortfall. Inom förskolans verksamhet är det möjligt att parera bortfall av personal med bortfall av barn, men inom grundskolans verksamhet krävs det en undervisande lärare oavsett antal elever på plats. Konsekvenserna av den här situationen kommer leda till ökade sjuklöne- och vikariekostnader för nämnden, oaktat utlovade statliga ersättningar för sjuklön. Gymnasieskolorna bedriver undervisning på distans, vilket är möjligt med anledning av 1:1-datorerna. Omställningen har utmanat verksamheterna, men det nya undervisningssättet har fungerat förhållandevis bra. Grans naturbruksgymnasium har drabbats av Covid-19 i form av minskade intäkter i form av internat, hyra av stallplatser och lokaluthyrning för bland annat sporthall och konferenser. År 2020 är sista året Grans erhåller bidrag från regionen och omfattande arbete pågår för att få ekonomin i balans utan bidrag. Helårsprognosen för Grans beräknas till underskott om -0,4 mkr.

För 2020 är prognosen att cirka 62,7 mkr kommer att upparbetas i olika investeringsprojekt som Fastighetsförvaltningen verkställer på uppdrag av Barn- och utbildningsnämnden. De mest kostsamma projekten för 2020 är Pitholmsskolan och Strömnäsbacken. På grund av förseningar i projekten, sammanfaller den kostsamma fasen för de båda projekten till 2020, vilket överskrider tilldelad budget för det isolerade året.

Prognosen för 2020 beräknas vara en driftbudget i balans. Prognosen är förutsatt att inga stora oförutsedda kostnader uppstår under året. Utfallet från Covid-19 bedöms vara för osäkert för att inkluderas i den ekonomiska prognosen.

Fastighets- och servicenämnden

Fastighets- och servicenämnden redovisar överskott för perioden på 27,2 mkr, varav intäkt på 28,5 mkr från försäljning av fastigheter tillhörande renodlingsprojektet ingår. Den faktiska reavinsten från renodlingsprojektet är 13,8 mkr då de avyttrade fastigheternas restvärde ännu inte belastat nämnden som kostnad. Nämnden redovisar exklusive intäkter från renodlingsprojektet underskott på -1,3 mkr, varav kapitalkostnad överskott 0,2 mkr. Avdelning Fastigheter -2,8 mkr, övriga avdelningar visar överskott med 1,3 mkr.

För helår prognostiseras överskott på 13,8 mkr tillhörande reavinst renodling. Kapitalkostnader -0,5 mkr, semesterlöneskulden -0,2 mkr. De ekonomiska konsekvenserna med anledning av coronapandemin är i nuläget mycket svåra att förutse, i denna uppföljning bedöms den uppgå till -1 mkr. Alla avdelningar förutom avdelning Fastigheter visar överskott. Avdelning Fastigheters prognos omfattar ökade kostnader för sandning och snöröjning på 1,4 mkr, samt renoveringskostnader på 5,6 mkr som inte är värdehöjande och därmed belastar driften. Prognos -0,5 mkr på helår.

Sjukfrånvaron är för mars är 8,8 %, kvinnor 9,9 % och män 6,0 %

Akkumulerad sjukfrånvaro (12 månader) 7,4 %, kvinnor 8,1 % och män 5,5 %.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden visar budgetavvikelse om 0 mkr för perioden.

Verksamhetskostnaderna ligger i stort sett på samma nivå som fjolåret, inga större oförutsedda kostnader.

Personalkostnader inom anläggningar är högre på grund av personalomsättning.

Nämndens prognos för helåret är utfall i linje med budget.

Den milda vintern har inneburit speciella förutsättningar för vinterverksamheterna och kommer även påverka vårens växtlighet. Linbäcksstadion hade stora problem att komma igång med sina skidbackar delvis beroende på belysningsentreprenaden som slutfördes under hösten men främst brist på kyla och snö. Norrfjärdens bibliotek har varit stängt på grund av omfattande renoveringar och kommer så fortsätta fram till hösten. Verksamheten har från mars månad helt präglats av Coronavirusets konsekvenser. Den 11 mars tog regeringen beslutet att ställa in alla arrangemang med fler än 500 deltagare. Detta fick stora konsekvenser för föreningslivet både inom idrott och kultur och blev startskottet på inställda arrangemang, tävlingar och träningsverksamhet som på sikt kommer få stora konsekvenser för föreningslivet.

Miljö och tillsynsnämnden

Resultatet för perioden visar underskott med -0,1 mkr och en prognos för året som inte avviker från budget.

Periodens resultat förklaras till största del av negativ semesterlöneskuld. Det finns dock en stor osäkerhet i årsprognosen då det i dagsläget är svårt att överblicka effekterna av Corona både för ekonomi- och verksamhetsmål.

I huvudsak har verksamheten bedrivits enligt plan. Spridningen av Coronaviruset har dock påverkat inspektionsverksamheten så att tillsynen vid förskolor i högre grad kommit att uppmärksamma risken för smittspridning. Även livsmedelskontrollen och serveringstillstånd har påverkats på det viset. Spridningen av viruset har även ökat behovet av information och rådgivning. För att underlätta för näringslivet har verksamheten erbjudit företag att lägga upp betalningsplaner för årsdebiteringar och viss annan fakturering senareläggs.

Samhällsbyggnadsnämnden

Perioden visar överskott med 0,5 mkr. Nämnden lämnar en positiv prognos för helåret med 4,2 mkr som i sin helhet förklaras av vinst vid försäljning av mark. Markförsäljningen avser mark på Haraholmen och Strömnäsbacken. Utökad vakt närvaro på busstationen medför extrakostnader. Prognosen innehåller negativa ekonomiska effekter pga. fattade beslut för att stävja utvecklingen av Coronapandemin. Det finns dock en stor osäkerhet i årsprognosen då det i dagsläget är svårt att överblicka effekterna av Corona både för ekonomi- och verksamhetsmål.

De verksamheter som hittills mest påverkats är vuxenutbildning, arbetsmarknadsverksamhet och flyktingsamordningen, dvs. verksamheter med betydande deltagarkontakter.

I utbildningsverksamheten har övergång skett till distansutbildning och kontaktytorna för vägledning har begränsats, vilket det även gjorts inom arbetsmarknadsverksamheten. Flyktningmottagningen har vidtagit liknande åtgärder. De delar av verksamheten som vänder sig mer direkt till allmänheten har justerat sina öppettider. Genom påverkan på andra delar av samhället finns även farhågor att möjligheterna till kommande placeringar till praktik eller feriearbete kommer att försvåras. Än har dock inte de tecken som finns på stigande arbetslöshet slagit igenom i form av ökat inflöde till verksamheterna. Övriga delar av verksamheten har i stort genomförts som planerat även om en minskning av inkommande bygglovsansökningar har märkts.

Socialnämnden

Utbrottet av Covid-19 påverkar Socialtjänsten redan i mars och bedömningen är att kostnaderna kommer att öka ännu mer en tid framöver. Det är dock mycket svårt att sätta prognos i dagsläget då det inte går att förutspå hur länge pandemin håller i sig och vilka ökade kostnader för personal och material som den kommer att generera. I prognosen finns dock inräknat att åtgärder för att effektivisera främst inom bemanning kommer att fortsätta i den omfattning som verksamheten tillåter. Socialtjänstens totala budgetavvikelse per mars är -17,9 mkr och helårsprognosen sätts till -68,2 mkr.

Ordinärt boende har en budgetavvikelse om -4,6 mkr per mars vilket till största del beror på fortsatt höga personalkostnader inom främst hemtjänstproduktion samt utökningen av nattpatrullen. Översyn av bemanningsekonomin med fokus att stötta hemtjänstcheferna påbörjades under hösten 2019 och fortsatte i början av 2020 med fokus på samplanering i vissa grupper. Arbetet har dock förskjutits pga. Covid-19 och kommer att återupptas när verksamheten tillåter. Helårsprognosen sätts till -16,5 mkr.

Barn och familj/Missbruk har en budgetavvikelse för perioden januari till mars på -4,8 mkr. Inom Barn och familj ligger kostnaderna kvar på en hög nivå, framförallt för institutionsvården. Inom området Missbruk ses en ökning av antal institutionsvårdplaceringar för vuxna jämfört med 2019, i dagsläget är det tre stycken fastställda LVM och ytterligare två LVM-ansökningar på väg in. Ett tolvstegsprogram inom missbruksvården är nu implementerat och i full drift, de ekonomiska effekterna kommer längre fram i tiden. Helårsprognosen för avdelningen sätts till -20,2 mkr.

Hälso- och sjukvård har till och med mars en budgetavvikelse om -0,7 mkr. Den nya sjuksköterskeorganisationen är i drift inom kort. Två nya chefer är anställda och har börjat arbeta med förberedelserna inför flytten av sjuksköterskorna på särskilt boende till hälso- och sjukvård som kommer att ske under april 2020. I och med detta förväntas bättre sammanhållning och kontinuitet i arbetslaget och mindre sårbarhet vid frånvaro. Det nya avtalet för transport, material och hjälpmedel har blivit väsentligt dyrare 2020 än tidigare, vilket kommer att påverka resultatet negativt för både rehab och hemsjukvården. Årsprognosen för avdelningen sätts till -2,3 mkr.

Särskilt boende för äldre har per mars en budgetavvikelse om -2,3 mkr. Det beror bland annat på omfördelning av personalresurser (antal årsarbetare) som gjordes i slutet på 2019 och som kommer att påverka boendenas resultat i olika omfattning. Schemalaggningen som är gjord flera veckor framåt baseras på antal årsarbetare som boendena hade innan omfördelningen och avdelningen räknar med att schemalaggningen med den nya omfördelningen kommer att komma igång längre fram under våren. Renovering av Hortlaxgården, fortsatt behov av bemanningssjuksköterskor samt påverkan av Covid-19 har negativ effekt på kostnadsutvecklingen. Helårsprognosen är -6,0 mkr.

Stöd till vuxna med funktionshinder har en budgetavvikelse för perioden om -2,2 mkr. Underskottet ligger nästan i sin helhet hos verksamheten för personlig assistans. Inom privat assistansordnare har det varit höga kostnader för utbetalda sjuklöner till privata utförare, detta är en kostnad som visar sig öka för varje år och som inte har full budgettäckning. Egen produktion har haft sjukdom i grupperna vilket ofta fått täckas med att ordinarie personal jobbar övertid vilket blir en dyr lösning i längden. Årsprognosen för avdelningen sätts till -8,4 mkr.

Omsorgsavdelningen: en ingång har en budgetavvikelse för hela avdelningen om -1,1 mkr. Här ingår Beställare hemtjänst 65+ som har en budgetavvikelse på 1,1 mkr vilket är en avsevärd förbättring jämfört med tidigare år. Ett arbete har startats med att se till så att alla beviljade timmar ska läggas in i verksamhetssystemet så att hemtjänstgrupperna ska få mer korrekt ersättning för de timmar som de utför. Kostnaden för färdtjänst ligger på samma nivå som 2019 och kommer att generera ett budgetunderskott även 2020. Försörjningsstöd har ca 0,6 mkr lägre kostnader jämfört med föregående år men mycket tyder på att Covid-19 kommer att påverka försörjningsstödet negativt. Kommuner i andra delar av Sverige som ligger längre fram i utbredningen av viruset har sett en stor ökning

av kostnader i försörjningsstöd. Totalt för avdelningen sätts helårsprognosen till -10,1 mkr.

Psykosocialt stöd och daglig verksamhet har en positiv budgetavvikelse om 0,1 mkr per mars. Gruppboendestäder har dock högre kostnader än 2019 till följd av ökad sjukfrånvaro men prognosen är att de ska klara budget. Inom Daglig verksamhet har en sen faktura gällande 2019 påverkat resultatet negativt för 2020. Övriga verksamheter inom avdelningen har mindre budgetavvikelser antingen positiva eller negativa så prognosen sätts totalt till 0 mkr.

Gemensam räddningsnämnd

Den gemensamma räddningsnämnden redovisar för perioden nollresultat, vilket även prognostiseras för helåret. Analysen visar på positiva siffror för både intäkter och kostnader för perioden. Vilket är nödvändigt utifrån att intäkterna går ner under maj-september beroende på efterfrågan samt att kostnaderna normalt är högre under samma period beroende på bland annat mark- och skogsbränder, semesterar mm. Pandemins påverkan på nämnden är svår att bedöma men så här långt har vi sett ökade personalkostnader samt minskade intäkter beroende på inställda/pausade utbildningar, externa arbeten och tillsyn på boenden med riskgrupper.

Perioden har hittills präglats av den numera gemensamma organisationen med Älvsbyn och naturligtvis den pågående pandemin och vad den medfört i förändrade rutiner, personalplanering mm.

Räddningstjänsten verksamhet följer uppsatta mål, handlingsprogram/planer och riktlinjer hittills.

Gemensam överförmyndarnämnd

Gemensamma överförmyndarnämnden har under årets första kvartal kostnader i linje med budget. Verksamheten förväntas för helåret bedrivas inom given budgetram.

Strategiska områden

Utbildning, arbete och näringsliv

Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare och till 2030 46 000 invånare

Kommunens befolkning uppgick den sista februari 2020 till 42 257 invånare. Under årets två första månader har befolkningen minskat med 24 invånare vilket motsvarar -0,06%. Piteås befolkning har minskat de tre senaste månaderna. Huvuddragen i analysen som gjordes i samband med årsredovisning 2019 kvarstår.

Invandringen och därmed invandringsöverskottet fortsätter att minska, hade invandringen varit på samma nivå som motsvarande period 2019 hade befolkningen ökat under årets två första månader. Nu minskar invandringsöverskottet från +65 till +23, jämfört med sista februari 2019. Inrikes inflyttning är den lägsta sedan 2009 och kommande månaders statistik avgör om detta endast är ett hack i kurvan eller ett större trendbrott. Ingen statistik finns ännu som visar flyttmönstren mellan kommuner i Sverige 2019. Födelseunderskottet har minskat främst till följd av lägre dödstal.

	2020 jan-feb	2019 jan-feb
Födda	67	72
Döda	82	93
Födelseöverskott	-15	-22
Inrikes inflyttning	164	183
Inrikes utflyttning	201	194
Inrikes flyttningsoverskott	-37	-11
Invandring	32	74
Utvandring	9	9
Invandringsöverskott	23	65
Justeringar	5	-7
Folkökning	-24	26
Folkmängd	42 257	42 142

Den arbetsföra befolkning, åldrarna 16-64 år, har minskat med 56 personer till 24 917 invånare jämfört med februari 2019. Samtidigt har antalet över 65 år (+125) och 0-15 år (+46) ökat vilket sammantaget ger en ökad försörjningsbörda. Eftersom ålder i SCB:s befolkningsstatistik baseras på invånarnas ålder den 31 december inträffar en kalendereffekt vid årsskiftet som påverkar åldersgruppernas storlek. 64-åringar förflyttas till gruppen 65+ och 15-

åringar förflyttas till gruppen arbetsför befolkning 16-64 år. Årskullarnas storlek påverkar under årets första månader gruppernas storlek mer än in- och utflyttning.

Coronapandemin kommer sannolikt att påverka antalet dödsfall i Piteå kommun varpå vi kan förvänta oss ett successivt ökande födelseunderskott under 2020. Att åtgärderna med att begränsa pandemin kommer att minska flyttrörelserna inom och mellan länder år 2020 är sannolikt. Då Piteå kommun utifrån den demografiska sammansättningen är beroende av inflyttning, in någon form, för att öka sin befolkning kommer det att bli svårt att leva upp till budgeterad befolkningsutveckling år 2020.

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Åtgärderna för att minska smittspridningen av det nya coronaviruset har drabbat stora delar av näringslivet i världen, Sverige och Piteå. Konjunkturbedgången har varit mycket kraftig och hastig. Ekonomer varnar för en global recession, som om den blir långvarig kan övergå i depression. Svenska myndigheternas och politikernas uppmaning om social distansering har slagit hårt mot framförallt tjänstesektorn där mänsklig interaktion ofta är en förutsättning för företagen. Att nedgången i ekonomisk aktivitet drabbat hela världen samtidigt och att den i praktiken påverkar alla branscher gör krisen unikt svår. Analyser visar att Piteå kommun med sin relativt stora besöksnäring riskerar att drabbas extra hårt.

Åtgärder och initiativ för att mildra den ekonomiska krisen

Samhället i Sverige har i pandemins spår stängts ned i en mindre omfattning än i många andra länder. Den svenska linjen baserad på tillit till medborgarna samt expertmyndigheternas rekommendationer fördjupar förhoppningsvis inte den ekonomiska krisen för näringslivet mer än nödvändigt. En rad åtgärder för att mildra effekterna för företagen har vidtagits. På nationell nivå har det exempelvis beslutats om ett nytt system för korttidspermittering, att staten tillfälligt står för sjuklönen samt en statlig företagsakut. Piteå kommun har också startat en företagsakut. Företagsakuten är en ingång för alla företagsärenden. Fokus ligger på att informera och erbjuda kostnadsfri, personlig service och rådgivning till företagarna – oavsett vilka utmaningar företaget står inför. Ambition är att utgå från varje enskilt företags situation och erbjuda bästa möjliga hjälp och stöd. Behoven och utmaningarna varierar stort vilket kräver en stor flexibilitet. Näringslivsarbetet i kommunen har under mars månad har även fokuserats på samordning av forum och mötesplatser. Företagare från olika branscher har träffats för att diskutera nuläge och utifrån uppkomna behov vara med och skapa nya samarbeten. Exempelvis ger lokala digitala byråer kostnadsfritt stöd till de handelsföretag som snabbt behöver digitalisera sin verksamhet. Med förhoppningen om att mötesrestriktionerna kan lättas under maj-juni planeras lokala kampanjer kring bland annat hemester och de unika erbjudanden som finns i Piteå.

Kreativa initiativ från näringslivet, civilsamhället och privatpersoner i Piteå har genomförts för att minska smittans spridning och samtidigt mildra effekterna för företag som drabbas av den sociala distanseringens konsekvenser. Initiativet Local Hero Piteå har via sociala medier under devisen *Tillsammans kan vi se till att företagen som gör Piteå underbart finns kvar efter krisen* byggt upp en plattform för att stötta småföretag. Local Hero har fått efterföljare i en rad städer i Sverige och uppmärksammats i nationell media. Piteborna och företag har för att stötta restauranger köpt hämtmat som aldrig förr, dels för att äta själva men också för att skänka till personal som arbetar i vård och omsorg.

Fler åtgärder kommer att krävas för att rädda så många jobb och företag som möjligt. Samtidigt visar den senaste månadens initiativ och samarbeten mellan företag, civilsamhälle och kommunkoncernen att många vill Piteås bästa samt att det i grunden finns ett relativt gott företagsklimat i kommunen.

Krisen i siffror

Antalet varsel om uppsägning ökade kraftigt under mars 2020. Arbetsförmedlingens varselstatistik visar att varslen i Norrbotten och Sverige främst skett inom hotell- och restaurangverksamhet (432). I mars 2020 varslades totalt 535 personer i Norrbotten om uppsägning, en ökning från 24 personer i februari 2020. Norrbotten är ett av länen i Sverige där varslen ökat mest, dock från väldigt låga nivåer. Alla personer som varslats om uppsägning har inte blivit uppsagda ännu och det tar tid innan eventuellt verkställda varsel och effekter av konkurser syns i arbetslöshetssiffrorna. Under mars månad ökade arbetslösheten i Piteå kommun endast med 0,1 procentenheter till 6,0 %. Men enligt Arbetsförmedlingens analys från i början av april är läget på arbetsmarknaden allvarligt och om utvecklingen fortsätter kan arbetslösheten i Sverige nå en topp under sommaren med 10 procent inskrivna arbetslösa.

Demokrati och öppenhet

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund

Årets arbete är i gång med fokus på utnämmandet till MR-kommun. Preliminärt ska utnämmandet ske på nationaldagen den 6 juni samt uppmärksammas vid Kommunfullmäktige juni månads sammanträde. Utifrån rådande omständigheter med Coronapandemin är det dock fortfarande oklart om utnämning kan ske nationaldagen, planering pågår även för alternativt datum den 24 oktober på FN-dagen. En extern kampanj påbörjas under april månad. Översyn av information på kommunens interna webb pågår. Intresset för mångfaldsdiplomering har ökat och i

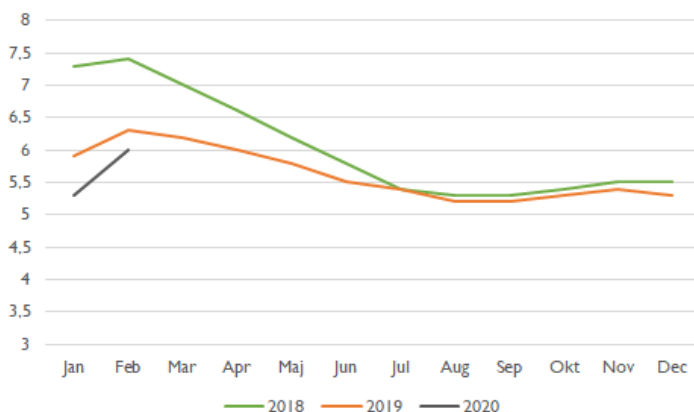
nuläget planeras för fyra diplomeringar under våren. Utmaningen är att arbeta med digitala lösningar för att kunna genomföra publika diplomeringstillfällen.

Personal

För få en tydligare bild av trenden för sjukfrånvaron presenteras den ackumulerade sjukfrånvaron 12 månader bakåt. Det visar att sjukfrånvaron har sjunkit de senaste åren, både totalt, för kvinnor och män, samt för de olika åldersgrupperna. Enligt Försäkringskassan är det särskilt vanligt att yngre personer drabbas av psykisk ohälsa, därför är det särskilt positivt att sjukfrånvaron i den gruppen minskat väsentligt de senaste tre åren. Det är kommunens äldsta medarbetare som har högst sjukfrånvaro i jämförelse. Långtidsfrånvaron, över 59 dagar, ökar något i förhållande till samma period föregående år.

Sjukfrånvaro i % (ackumulerat 12 månader)	Februari 2020	Februari 2019	Februari 2018
1. Total sjukfrånvaro	6	6,3	7,4
2. Sjukfrånvaro > 59 dagar	46,1	45,6	52,2
3. Sjukfrånvaro kvinnor	6,6	7,2	8,1
4. Sjukfrånvaro män	3,6	2,9	4,8
5. Sjukfrånvaro <29 år	5,8	6,7	7,4
6. Sjukfrånvaro 30-49 år	5,7	5,7	7,1
7. Sjukfrånvaro >50 år	6,3	6,9	7,7

Utveckling av den ackumulerade sjukfrånvaron (12 månader) i förhållande till tidigare år.

Frisktalet, alltså de med en sjukfrånvaro mellan 0-7 dagar, ligger runt 70 %, det innebär att det är ca 30 % av medarbetarna som varit sjuk fler än 8 dagar de senaste 12 månaderna. Det är ingen större skillnad över de senaste tre åren.

Nyttjandegraden av timanställningar minskar marginellt i förhållande till samma period föregående år och motsvarar 277 årsarbetare.

Nyckeltal	Utfall kvinnor senaste	Utfall män senaste	Utfall Feb 2020	Utfall Feb 2019
Sjukfrånvaro, %	6,6 %	3,6 %	6	5,3
Frisktalet (0 -7 sjukdgr), %	68,3 %	84 %	72 %	71 %
Andel heltidstjänster, %				94,3 %
Antal timmar som utförs av timanställda			550 875	552 195
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %			92,9 %	93 %

§118

**Verksamhetsplan (VEP)
2021-2023 och årsbudget
2021 för
Kommunstyrelsen**

20KS53

Verksamhetsplan 2021- 2023

Kommunstyrelsen/ KLF

2020-04-24

Piteå kommun

Verksamhetsplan

Måluppfyllelse strategiska områden

Strategiska områden	2019	2018	2017	2016	2015
Barn och unga - vår framtid					
Utbildning, arbete och näringsliv					
Demokrati och öppenhet					
Livsmiljö					
Personal					
Ekonomi					

— Ej bedömt 1 Målet ej uppfyllt 2 Målet delvis uppfyllt 3 Målet uppfyllt i hög grad 4 Målet helt uppfyllt

Mål och nyckeltal

Prioriterade mål

Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2050 50 000 invånare

Kommunstyrelsen samordnar på olika sätt insatserna för att Piteå kommun ska nå befolkningsmålet 2030 och 2050. Nämnder och bolag stöds med befolkningsprognoser samt analyser av utvecklingen. Under planperioden planeras befolkningsprognoserna fördjupas för att på delområdesnivå möjliggöra bättre planering i samband med exempelvis större investeringar och satsningar. Samordning av kampanjer och events riktade mot potentiella inflyttare sker inom Kommunledningsförvaltningen. Prognoserna visar att befolkningsmålet 2030 blir svårt att nå utan en kraftfull ansträngning och möjligtvis förändrat arbetssätt. Som ett led i det ses varumärkesarbetet över genom en utredning om vilka grunder Piteås gemensamma marknadsföring ska vila på samt hur den från och med 2021 ska organiseras, ledas och följas upp.

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Piteås näringsliv är i ständig förvandling och utveckling. Kommunen har många företag med framåtanda och mod vilket skapar arbetstillfällen, tillväxt och bidrar till den gemensamma välfärden. Piteå kommun ska därför verka för ett sammanhållet, mångfacetterat och starkt näringsliv med ett bra företagsklimat.

De långvariga effekterna av Covid-19 pandemin är svåra att förutse, men att näringslivet och samhället kommer se annorlunda ut efter krisen är uppenbart. För att hantera pandemins efterverkningar blir kommunens arbete med näringslivsdialoger, regelbundna möten med branschråd och organisationer extra viktigt. Piteå kommun behöver även ta en aktiv roll i att rusta kommunen och näringslivet för morgondagens behov och större strukturomvandlingar till följd av exempelvis digitalisering och klimatkrisen. Kommunen ska därför ta initiativ till samarbeten mellan företag, civilsamhälle och kommunkoncernen för att kunna leverera träffsäkra insatser som utgår från företagets behov. Kommunen ska också samordna kommunala verksamheter för smidiga etableringar och service till befintliga företag i syfte att utveckla konkurrenskraften i Piteås näringsliv.

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund

Det offentliga ansvaret att arbeta för att respektera, skydda och främja mänskliga rättigheter är centralt i arbetet för mångfald. Det arbetet pågår på olika sätt i de olika förvaltningarna. Uppföljning av riktlinjerna för 2019 visade på störst behov av fortsatt arbete inom demokratiområdet. Behoven av information och utbildning varierar. Som exempel på olika behov kan nämnas ickediskriminering, jämställdhet, likabehandling och social inkludering. Det finns också behov av ett fokus på att stärka barns rättigheter bland annat genom att tillgodose barns rätt att delta i beslut som påverkar deras livssituation. Ett arbete pågår med att utveckla interna material för medarbetare. Under hösten planeras en extern kampanj inför utropandet av MR-kommun. Det är viktigt att frågorna synliggörs i alla delar av kommunen, både stad och land. Det är också viktigt att i event och kommunikation synliggöra "Ett Piteå för alla".

Agenda 2030 är världssamfundets metod för arbete med mänskliga rättigheter. Arbetet med mänskliga rättigheter omfattar även demokrati och barns rätt och det är därför viktigt att frågorna hålls ihop. Det kommer att ske i och med de förnyade ledningsuppdragen från 2021 och framåt.

Riktade övergripande mål

Strategiska områden	2019	Övergripande mål	2019	Arbete för ökad måluppfyllelse 2021
Barn och unga - vår framtid		Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun		Utarbeta en plan för hur nämndernas insatser koordineras. Se även ledningsuppdragen för 2021-2023.
		Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt		Genomför undersökningen Personligt samt följer och distribuerar dess resultat.
		Barn och unga använder inte alkohol eller andra droger		Genomför undersökningen Personligt samt följer och distribuerar dess resultat.
Utbildning, arbete och näringsliv		Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2050 50 000 invånare		Aktuella ledningsuppdrag avser att bidra till måluppfyllelsen. Delområdesprognoser
		Piteå har nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet		Ingår i Kommunstyrelsen övergripande dialoger och uppföljningsarbete.
		Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande		Se särskilt ledningsuppdrag för näringslivsklimatet samt strategin för platsen Piteå.
Demokrati och öppenhet		Piteborna i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling		För närvarande utgör ledningsuppdraget om tillit ett bidrag till måluppfyllelsen men även arbetet med demokratin och pågående dialoger. Från 2021 inkluderas detta i ledningsuppdraget för Agenda 2030.
		Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund		För närvarande utgör ledningsuppdraget om MR-kommun ett bidrag till måluppfyllelsen. Från 2021 inkluderas detta i ledningsuppdraget för Agenda 2030.
		Service och bemötande utformas jämställt i kommunens alla verksamheter		Flera av ledningsuppdragen omfattas av jämställdhetsaspekter som direkt eller indirekt påverkar utformning och anpassning av service och bemötande mot medborgare, föreningar och näringsliv.
Livsmiljö		Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet		Genom en professionell styrning, planering och uppföljning bidra till God Ekonomisk Hushållning.
		Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla		Ingår i Kommunstyrelsen övergripande dialoger och uppföljningsarbete.
		Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer		Ingår i Kommunstyrelsen övergripande dialoger och uppföljningsarbete. Exempelvis genom översiktsplan och fördjupade översiktsplaner.
		Piteå ska utveckla bra infrastruktur och goda kommunikationer		Ingår i Kommunstyrelsen övergripande dialoger och uppföljningsarbete. Exempelvis genom översiktsplan och fördjupade översiktsplaner.
		I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling		Ingår i Kommunstyrelsen övergripande dialoger och uppföljningsarbete.
Personal		Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser		Ledningsuppdraget Kompetensförsörjning utgör ett tydligt bidrag till en ökad måluppfyllelse. Detta gäller även från 2021 och framåt. Den inrymmer också ett aktivt arbete utifrån SKRs kompetensförsörjningsstrategi med både internt och externt fokus. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete är en viktig förutsättning, tillitsbaserad ledning och styrning, deltagande i arbetsmarknadsdagar på lärosäten, friskvårds- och hälsofrämjande insatser m.m
Ekonomi		Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser		Kommunstyrelsens arbete som grundar sig på resultatet från ledningsuppdraget Verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik har möjlighet att bidra till att ge alla kommunens verksamheter bättre förutsättningar att arbeta för en ökad effektivitet, anpassning till nya tjänster samtidigt som kommunen vågar avveckla gamla tjänster. Genom professionell ekonomistyrning, planering och uppföljning bidra till God Ekonomisk Hushållning

Strategiska områden	2019	Övergripande mål	2019	Arbete för ökad måluppfyllelse 2021
		Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar		Genom professionell ekonomistyrning, planering och uppföljning bidra till God Ekonomisk Hushållning

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Målsättning	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2021
 Andel barn, 0-19 år, i ekonomiskt utsatta hushåll, %	Lägre än länet och riket	4,6 %		
 Andel elever som aldrig rökt, gy 2, %	Årlig förbättring	55 %		
Andel elever som aldrig druckit alkohol i gy 2, %	Årlig förbättring	29 %		
Andel elever som aldrig använt hasch eller annan narkotika gy 2, %	Årlig förbättring	92 %	95 %	
 Antal invånare	43000 till år 2020	42 116	42 281	
Antal invånare, stadsbygd		27 331		
Antal invånare, landsbygd/glesbygd		14 760		
Arbetskraftens storlek 16-64 år	Oförändrad till 2020 (jämfört med 2010)	24 983	25 010	
 Andel ungdomar som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd, % av befolkningen 18-24 år	Halvera till 2020 (från 10,9 2015-12-31)	11,3 %	9,3 %	
Andel ungdomar i Piteå kommun som är öppet arbetslösa, % av befolkningen 18-24 år		4,2 %	4,1 %	
Andel ungdomar i Piteå kommun som är i program med aktivitetsstöd, % av befolkningen 18-24 år		7,1 %	5,2 %	
 Företagsklimatet i kommunen, Svenskt Näringsliv (ranking)	Årlig förbättring	140	217	
Företagsklimatet i kommun, kommunens service till företagen, NKI Insikt	Årlig förbättring			
Företagens tillväxt - Företagarna och Upplysningscentralen (ranking)	Årlig förbättring	230	0	
Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare		4,9	4,4	
 Nöjd Inflytande-Index - Helheten			39	
Nöjdhet med bemötande och tillgänglighet - I kontakt med tjänstemän och annan personal, index I-100			57	
 Andel utrikesfödda av befolkningen, (%)	Öka årligen	6,5 %	6,7 %	
 Nöjd Medborgar-Index, index I-100			58	
 Nöjd-Medborgar-Index - Miljöarbete (förutsättningar att leva miljövänligt), index I-100			56	
Sjukpenningtalet bland kommunens invånare	I nivå med rikssnittet	9	8,5	
Andel invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd kommun, %	Högre än länet och riket för kvinnor och män	68 %		
 Nöjdhet med trygghet, index I-100			67	
 Nöjdhet med bostäder (tillgång, boendeformer, trivsamt), index I-100			57	
Nöjdhet med att bo och leva i din kommun (Nöjd-Region-Index), index I-100			63	
 Nöjdhet med kommunikationer, index I-100			53	
Nöjdhet med gator och vägar, index I-100			53	
Nöjdhet med gång- och cykelvägar, index I-100			57	
 Sjukfrånvaro, %	Max 4,5 %	3,4 %	2,2 %	4,5 %
Andel heltidstjänster, %	100 %	95,3 %	95,3 %	100 %

Nyckeltal	Målsättning	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2021
Antal timmar som utförs av timanställda	Minska	1 339	2 132	
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	100 %	92,7 %	92,9 %	100 %
Antal subventionerade anställningar/100 medarbetare	Öka årligen	1,3	1,9	
 Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	Lägst 0 mkr	7,9 mkr	18,6 mkr	0 mkr

Nuläge

Antalet varsel om uppsägning ökade kraftigt under mars 2020. Arbetsförmedlingens varselstatistik visar att varslen i Norrbotten och Sverige främst skett inom hotell- och restaurangverksamhet (432). I mars 2020 varslades totalt 535 personer i Norrbotten om uppsägning, en ökning från 24 personer i februari 2020. Norrbotten är ett av länen i Sverige där varslen ökat mest, dock från väldigt låga nivåer.

Arbetet med att revidera strategin för platsvarumärket pågår och en delrapport kommer att kunna lämnas vid halvårsskiftet.

Arbetet med verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik har intensifierats då en uppdaterad handlingsplan har utarbetats och följs. De kommunala bolagen efterfrågar ett stort stöd i digitaliseringsfrågor och kommunchef och PIKAB:s VD är överens om hur detta ska kunna ske. En acceleration av kommunens verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik är därför fullt möjlig om nödvändiga resurser kan säkras.

Den pågående pandemin är en stor påverkansfaktor inom många verksamheter vilket kräver såväl återhållsamhet i flera utvecklingsprojekt utan att tappa styrfart samtidigt som det kräver en förmåga att prioritera inom andra områden. Särskilt stöd ges och kommer att ges till socialnämnden vilket framgår under ett annat avsnitt.

Det blir tydligt att specialistfunktioner med unik kompetens innebär en hög sårbarhet vilket behöver åtgärdas. Det gäller framförallt inom ekonomi- och IT-området. Det kan ske genom att utveckla vissa tjänster och arbetsmetoder och samtidigt våga ta ställning för att avveckla andra. Det kan också ske genom omfördelning av arbetsuppgifter. Arbetsmiljöarbetet inom förvaltningen prioriteras relaterat till både den fysiska och organisatoriska arbetsmiljön.

Planen för utropandet av Piteå som MR-kommun har reviderats med anledning av pandemin. De planerade kommunikationsinsatserna i stad och landsbygd har fått skjutas på framtiden, likaså arbetet med diplomeringar av företag och organisationer. Genomförande av årets fokusdialog är försenad och beräknad start är hösten 2020. Slutrapport av arbetet "Piteå MR-kommun" är påbörjad, Det arbetet fortsätter under året.

Kommunstyrelsen redovisar överskott för perioden till och med mars med 25,3 mkr. Överskottet på perioden förklaras till största del av ej utbetalda kostnader i den tillväxtpolitiska reserven och av centralt avsatta medel. Helårsprognosen visar sammantaget på överskott om 1,7 mkr. Helårsprognosens överskott härrör till centralt avsatta medel som ej beräknas förbrukas, däremot har nämnden fortsatt höga driftkostnader för kommunövergripande uppdrag och utredningar varav en del endast är finansierade med engångsmedel.

Prioriteringar utifrån mål samt konsekvenser för måluppfyllelse

Allmänna prioriteringar

Ledningsuppdragen

Ledningsuppdragen är prioriterade områden för en ökad måluppfyllelse för de tre prioriterade målen. Kommunchef har utarbetat en metodik och en organisation för detta så att dessa leder till konkreta aktiviteter och effekter på den långsiktiga måluppfyllelsen. Till och med 2020 finns det nio ledningsuppdrag som leds av utsedda processledare och med kommunens ledningsgrupp som styrgrupp. Förvaltningscheferna ansvarar för att resultatet från ledningsuppdragen verkställs i förvaltningarna där dessa är relevanta. Inför 2021 har kommunfullmäktiges riktlinjer inför verksamhetsplan och budget förändrat vissa ledningsuppdrag genom att dels minska antalet men till viss del också slå samman några. Kommunchef kommer att åter anpassa organisation och processledning så att dessa förnyade ledningsuppdrag ger fortsatt verkan i den långsiktiga måluppfyllelsen.

Prioriteringarna, oaktat ledningsuppdrag, kan sammanfattas på följande sätt:

Digitalisering

Tillämpningen av ledningsuppdraget Verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik har en hög förväntan på att uppnå effekt. Det sker genom att tydliggöra strategi, plan och realisering av nya tjänster, förutsättningar för automation och bättre service. De kommunala verksamheterna har ansvaret men behovet av en central styrning, samordning och stöd från kommunstyrelsen är avgörande för ledning, prioriteringar och samordning. Nämndernas efterfrågan på kompetenser och tjänster är högre än vad som idag kan tillhandahållas från Kommunstyrelsen.

Förberedelserna för att anpassa kommunen att övergå till mer molnbaserade tjänster får en direkt påverkan på driftkostnaderna utifrån berörda licensavtal. En ökad driftkostnad på årsbasis första två åren blir troligen 11 mkr för

att därefter minska till 9 mkr direkt relaterat till de ökade licenskostnaderna. Det medför i sin tur en ökad förväntan på nämnderna att ta tillvara på de möjligheter som nya tjänster ger.

Generella behov, ekonomi

Den kommunala ekonomin står inför påfrestningar kommande år och prognoserna kommer fortsatt vara mycket osäkra. Pandemiutbrottet i Världen har och kommer fortsatt ha omfattande negativa effekter på såväl global ekonomi som svensk ekonomi. Den underliggande strukturella utmaningen med ett ökat antal äldre och yngre i relation till antalet i arbetsför ålder kvarstår under många år framöver. Det medför över tid en ökad efterfrågan av kommunala välfärdstjänster inom framför allt social omsorg. En förbättrad och mer strukturerad inköpsprocess bidrar med stor sannolikhet till lägre kommunala kostnader för varor och tjänster och sparar arbetstid i verksamheterna. En förnyad inköpsprocess kan, rätt hanterad, frigöra resurser och därmed stärka förutsättningarna att klara välfärdsuppdraget. Se vidare föreslagna investeringar.

Samhällsutveckling

Det är väsentligt att bibehålla och utveckla en trygg och utvecklande uppväxt för barn och unga, för en fortsatt satsning på utbildning, arbetstillfällen och ett framgångsrikt näringsliv, öppenhet, engagemang och delaktighet från medborgare samt inte minst en trygg och lustfylld livsmiljö i livets alla skeden. Målet att bli Sveriges barnvänligaste kommun förpliktar, samtidigt som det lägger grunden till goda förutsättningar för tillväxt.

Kommunledningsförvaltningens samordnande uppdrag kring barns och ungas hälsa är en viktig del i det arbetet.

Arbetsmiljö

Inom kommunstyrelsen är det av fortsatt vikt att arbeta för en arbetsmiljö som dels fysiskt är tillfredställande dels organisatoriskt att förutsättningar ges att motsvara förväntningarna.

Nämndens bidrag till att klara de ökade behoven inom socialnämndens område

Kommunstyrelsen har ansvaret att styra, leda, stödja och följa upp alla nämnder vilket sker löpande under året under ledning av kommunchef och styrelsens förvaltning. Men till följd av Socialnämndens särskilda utmaningar sedan en tid tillbaka har kommunchef även ett särskilt uppdrag som med hjälp av förvaltningens olika funktioner arbetar med mer direkta styrnings- och ledningsfrågor men även direkt stöd till pågående förändringsarbete inom Socialtjänsten. De utökade insatserna som förvaltningen utför för Socialnämnden består av

- att stärka Socialnämndens ekonomi- och inköpsprocesser genom att vara ett strategiskt stöd till ekonomifunktion och förvaltningsledning samt att bistå med utökat upphandlingsstöd.
- insatser tillsammans med extern hjälp för att utveckla tydligare modeller för resursfördelning och budgeteringsmodell.
- en utökad systemberedskap för Socialtjänsten för journalsystem och bemanningssystem.
- en tillfällig personalförstärkning för att kunna möta Socialtjänstens beslut om distansarbetsplatser. Distansarbetsplatser har medfört ett avvikande behov av ny hårdvara, IT-tillbehör, allmän personlig service och support.
- förutom de tre personalspecialister av totalt sju som idag arbetar med direkt chefsstöd för chefer på alla nivåer inom Socialtjänsten så finns det tre strategier som ger stöd i personalärenden och utvecklingsuppdrag. En personalspecialist ingår i Socialtjänstens ledningsgrupp.
- specifikt under rådande pandemi så prioriteras de flesta resurserna på personalavdelningen till att på olika sätt stödja Socialtjänsten att klara sitt uppdrag.
- en heltidsresurs för kommunikation är reserverad till Socialtjänsten. Detta är utökat under pandemin.
- ett förstärkt ledningsstöd för t.ex. risk- och konsekvensanalyser, utarbetande av planer och att fungera som ett direkt stöd i pågående utvecklingsfrågor. Det sker genom att särskilda utvecklingsresurser omprioriteras från Kommunstyrelsens egna och kommunövergripande pågående utvecklingsuppdrag och behov.

Taxor

Översyn av taxor för utlämning av allmänna handlingar är gjord men inga förändringar föreslås.

Ekonomi

Föreslagna investeringar

Investeringsförslag

Investeringar 2021-2023 (tkr)	Underlag	Prio	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen, totalt			21 741	21 036	17 871

Digitaliserad inköpsprocess	1.1 + underbil	1	4 200	3 600	
Verksamhetsdatorer, elevdatorer och IT-infrastruktur	1.4 + underbil.	2	17 451	17 276	17 751
Digitalt historiskt bildarkiv till medborgare och företag	1.3 + underbil.	3	90	160	120
Automatisering av personalprocesser	1.2			?	?

Intäkts- och kostnadskonsekvenser

Driftskostnads-/intäktskonsekvenser av investering 2021-2023 (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen, totalt	1 120	2 720	4 320
Digitaliserad inköpsprocess	0	1 600	3 200
(Del av) Verksamhetsdatorer, elevdatorer och IT-infrastruktur	1 120	1 120	1 120

Investeringar per övergripande mål

Prioriterade mål	Investering	Motivering
Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2050 50 000 invånare	Digitaliserad inköpsprocess	Projektet bidrar till måluppfyllelsen genom att ge förutsättningar till de kommunala verksamheterna att frigöra resurser till kärnverksamheten.
	Automatisering av personalprocesser	Genom en modern och ett attraktivt rekryterings sätt bidrar projektet indirekt till att ännu bättre matcha och locka arbetssökande till verksamheterna men också att avlasta så att resurser används effektivt.
	Investering och reinvestering av verksamhetsdatorer, elevdatorer och IT-infrastruktur	Projekten bidrar till att utveckla och upprätthålla en modern utbildningsmiljö i både grundskola och gymnasiet.
Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	Digitaliserad inköpsprocess	Genom en ökad avtals- och sortimentstrohet blir kommunen en mer professionell affärspartner och skapar förtroende. Nyttjar skattemedel effektivt.
	Investering och reinvestering av verksamhetsdatorer, elevdatorer och IT-infrastruktur	Genom tillgång till en modern, funktionell och säker utrustning och infrastruktur skapas förutsättningar för ett effektivt nyttjande av tid samt erhålla en god säkerhet för både verksamhet och medborgare och företag.
Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund		
Övriga övergripande mål		
Mål relaterade till Barn och unga	Digitalt historiskt bildarkiv	Lättillgängliga digitala fotografier används i undervisning.
	Investering och reinvestering av verksamhetsdatorer, elevdatorer och IT-infrastruktur	Genom tillgång till en modern, funktionell och säker utrustning och infrastruktur skapas förutsättningar för lärare och elever att använda sig av den teknik som förväntas att en kommun kan tillhandahålla i undervisningen.
Mål relaterade till Utbildning, arbete och näringsliv	Digitalt historiskt bildarkiv	Fotografierna kan användas som illustrationer i uppsatser för studenter samt vid samhällsplanering, inför renoveringar etc.
	Investering och reinvestering av verksamhetsdatorer, elevdatorer och IT-infrastruktur	Genom tillgång till en modern, funktionell och säker utrustning och infrastruktur skapas förutsättningar för ett effektivt nyttjande av tid samt erhålla en god säkerhet för både verksamhet och medborgare och företag.
Mål relaterade till Livsmiljö	Digitalt historiskt bildarkiv	Hembygdens gamla bilder tillgängliggörs för alla medborgare. Inom äldreomsorgen kan dessa användas för att sätta igång minnen och resonemang kring dåtid och nutid med personal, anhöriga och brukare.
Mål relaterade till Demokrati och öppenhet	Digitalt historiskt bildarkiv	Fotografierna blir tillgängliga dygnet runt och kan skapa engagemang hos medborgarna genom att de också kan bidra med att lämna kompletterande bilduppgifter till kommunens centralarkiv för tillgängliggörande.

	Investering och reinvestering av verksamhetsdatorer, elevdatorer och IT-infrastruktur	En god infrastruktur och tillgång till moderna, funktionell och säker utrustning skapar förutsättningar för att hålla en öppen och säker dialog med medborgare och företag.
--	---	---

Sammanställning drift och investering

Drift- och investering Kommunstyrelsen (exkl. central pott)

Drift och investeringar 2021-2023, tkr	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftbudget					
Verksamhetens intäkter	40 184	23 467	25 000	25 000	25 000
Verksamhetens kostnader	211 771	242 409	238 582	238 118	239 778
Kapitalkostnader	11 581	13 441	12 688	15 910	21 099
<i>Nettokostnad</i>	<i>183 168</i>	<i>232 383</i>	<i>226 270</i>	<i>229 028</i>	<i>235 877</i>
<i>varav</i>					
Tillväxtpolitisk reserv		22 548	22 548	22 548	22 548
Investeringsbudget					
Inkomster					
Utgifter	9 335	14 000	21 800	20 600	17 400
<i>Nettoinvesteringar</i>	<i>9 335</i>	<i>14 000</i>	<i>21 800</i>	<i>20 600</i>	<i>17 400</i>
Kapitalkostnader			3 291	8 760	14 001

Varav Piteå kommuns del av samarbetsnämnder

Piteå kommuns del av nettokostnad, tkr	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Nettokostnad Piteås del av Kost- och servicenämnd	2 244	2 864	2 864	2 864	2 864
Nettokostnad Piteås del av Räddningsnämnd	38 750	39 420	40 045	39 965	39 965
Nettokostnad Piteås del av Servicenämnd	5 886	3 269	3 269	3 269	3 269
Nettokostnad Piteås del av Överförmyndarnämnd	3 658	3 711	3 626	3 625	3 625
Nettokostnad samarbetsnämnder	50 538	49 264	49 804	49 723	49 723

Sammanställning drift och investering

Drift och investering Kommunstyrelsen central pott

Drift och investeringar 2021-2023, tkr	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftbudget					
Verksamhetens intäkter					
Verksamhetens kostnader		6 250	5 900	5 900	5 900
Kapitalkostnader		1 721	4 446	9 123	9 123
<i>Nettokostnad</i>		<i>7 971</i>	<i>10 346</i>	<i>15 023</i>	<i>15 023</i>
Investeringsbudget					
Inkomster					
Utgifter		62 239	34 000	34 000	
<i>Nettoinvesteringar</i>		<i>62 239</i>	<i>34 000</i>	<i>34 000</i>	
Kapitalkostnader		1 721	4 446	9 123	

Specifikation

Drift, tkr	2021	2022	2023
------------	------	------	------

Drift, tkr	2021	2022	2023
-------------------	-------------	-------------	-------------

Investeringar, tkr	2021	2022	2023
---------------------------	-------------	-------------	-------------

Totalt

Specifikation Kommunstyrelsen central pott

Drift, tkr	2021	2022	2023
-------------------	-------------	-------------	-------------

Investeringar, tkr	2021	2022	2023
---------------------------	-------------	-------------	-------------

Totalt

Underlag till investeringsprojekt

Investeringsprojekt:

Belopp i tkr:

Digitaliserad inköpsprocess	2021: 4 200
	2022: 3 600
	2023: 0

Beskrivning av projektet:

Projektet syftar till ett införande av en optimerad inköpsprocess inklusive e-handels- och fakturahanteringssystem. Kommunens nuvarande fakturahanteringssystem IoF fasas ut av systemleverantören och support upphör, varför systemet måste bytas ut under 2021. I e-handelssystem som erbjuds till offentlig sektor ingår även motsvarande funktionalitet som befintligt fakturahanteringssystem har. Investeringen ska öka avtalstroheten och kvalitetssäkra en effektivare inköpsprocess. Målet är att frigöra resurser till kärnverksamheten. Projektet består av två parallella delprojekt.

- **E-handelsplattform**

En webbaserad e-handelsplattform införs som stöd vid inköp av framför allt varor. Upphandlade produkter och tjänster läggs in i en e-butik som används vid beställningar. Köp och kostnad godkänns av beslutsattestant och konteras automatiskt i samband med beställningen. Vid godkänd leverans bokförs kostnaden korrekt.

- **Optimerad inköpsprocess**

En optimerad inköpsprocess är en förutsättning för införande av en e-handelsplattform och för att på sikt kunna frigöra resurser till kärnverksamheterna. Piteå kommun beräknas gå från omkring 4 000 sällanbeställare till cirka 500 certifierade beställare. Rollen inköpssamordnare införs för enklare upphandlingar i verksamheterna.

Tidplan

Systemuppsättning av e-handelsplattform	Våren 2021
Anslutning av leverantörer till e-handelsplattformen	Hösten 2021 och framåt
Certifierade beställare får tillgång till e-handelsplattformen	Hösten 2022

Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

Samtliga nämnder berörs i form av förändrade arbetssätt, arbetsuppgifter, nya roller och systemstöd i inköpsprocessen.

Syfte/Mål:

Projektets mål är att effektivisera och kvalitetssäkra inköps- och uppföljningsprocessen samt öka avtalstroheten inom Piteå kommun så att resurser frigörs till kärnverksamheten.

- När projektet övergår i ordinarie drift och den digitala inköpsprocessen håller en hög funktionalitet beräknas, enligt genomförd nyttovärdesanalys, personella och ekonomiska resurser frigöras motsvarande ca 76 mkr per år.
- Projektet syftar till att öka Piteå kommuns avtals- och sortimentstrohet. Med nuvarande manuella arbetssätt kan avtals- och sortimentstroheten i Piteå kommun endast mätas via tidskrävande stickprov. Stickprovvis uppföljning visar att avtals- och sortimentstroheten sannolikt är relativt låg. Ett utvecklingsarbete pågår i syfte att framöver kunna mäta avtalstrohet med digitalt stöd där låg grad av manuella insatser krävs. E-handelssystem bidrar till att göra det möjligt. Kommuner som arbetat aktivt med en effektiv inköpsprocess samt ett e-handelsstöd kan uppvisa en avtalstrohet upp mot 96 %. Efter e-handelsprojektets övergång i ordinarie drift beräknas

avtalstroheten efter fem år uppgå till omkring 90 %.

Fullständig investeringskalkyl:

Investering (beräkningsgrunder)

Projektets största kostnadspost är tillkommande behov av personella resurser i samband med införandet av e-handelsplattform. År 2021 bedöms behovet motsvara två årsarbetare och under första halvåret 2022 tre årsarbetare för projektledning, utbildningsinsatser samt anslutning av avtalsleverantörer till e-handelsplattformen. För att nå genomslagskraft och en bred beteendeförändring krävs att ett större antal leverantörer är anslutna till e-handelsplattformen när kommunens beställare ska börja använda systemet. Utifrån erfarenheter från andra kommuner föreslås en projekttid på 1,5 år.

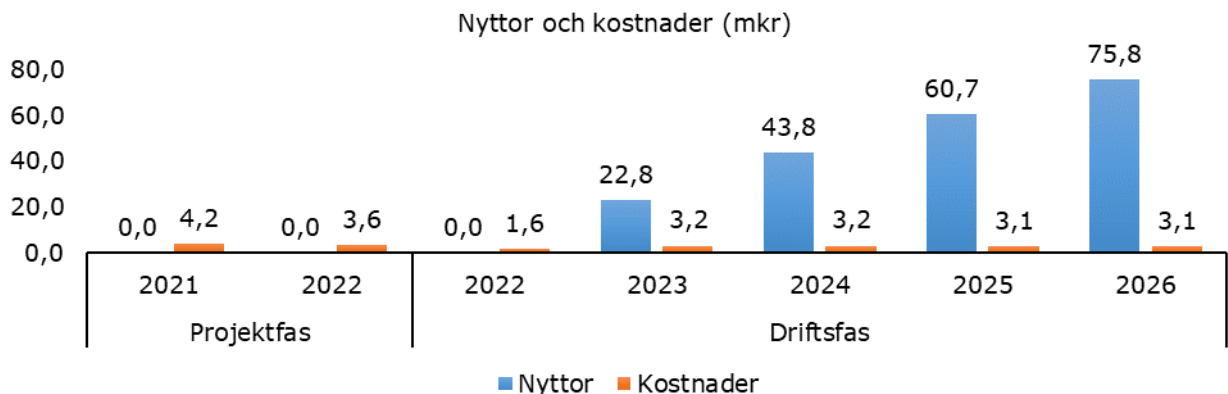
Investeringar (tkr)	2021	2022	2023
Projektledning, utbildare, systemanslutning	2 000	2 000	0
Utbildning av användare	100	300	0
E-handelsplattform inkl. fakturahanteringssystem	700	700	0
Konsultstöd	1 100	400	0
Övrigt	300	200	0
Totalt	4 200	3 600	0

Driftkostnadseffekter (ökade kostnader) i tkr

Licenskostnader, systemförvaltning av e-handelssystem, utbildningsinsatser/användarsupport samt leverantörsanslutningar fortlöper även i ordinarie drift från och med andra halvåret 2022 med helårseffekt från och med 2023.	2021: 0 2022: 1 600 2023: 3 200
---	---------------------------------------

Påverkan på kommunens verksamheter

En omfattande nyttovärdesanalys har genomförts i syfte att kartlägga och bedöma effekterna av ett införande av optimerad inköpsprocess. Tidsåtgången för att hantera inköp och fakturor beräknas minska vid samtliga förvaltningar. Resurser frigörs i form av tid vid övergång från nuvarande 4 000 potentiella kunder merparten sällanköpande beställare till 500 certifierade beställare med god kunskap om avropsförfarandet. Genom ett bättre systemstöd för att handla rätt, i form av e-handelssystem, kan även inköpskostnaderna minska. Diagrammet nedan visar hur nyttor och kostnader fördelar sig under projekttiden samt i initial driftsfas. Nyttovärdeskalkylen visar på beräknade totala kostnader om ca 22 mkr och beräknade totala nyttor om ca 203 mkr under införandeperioden åren 2021-2026. Redan under det första året i drift beräknas nyttorna överstiga införandeperiodens samlade kostnader. Från den tidpunkt då ny optimerad digital inköpsprocess är i full drift beräknas personella och ekonomiska resurser om ca 76 mkr per år frigöras till kärnverksamhet och kostnaderna beräknas uppgå till 3,1 mkr per år.

Projektkostnader samt sedermera årliga driftkostnader för den digitaliserade inköpsprocessen kommer att belasta Kommunstyrelsens verksamheter. Nyttorna kommer att komma alla förvaltningar till del. Frigjorda personella resurser kan användas för att minska rekryteringsbehov eller höja kvalitet i kärnverksamheten. Minskade kostnader för inköp av varor och tjänster behöver per automatik inte användas för att öka inköpsvolymen utan kan istället användas för att täcka underskott eller behov inom kommunens verksamheter. För att nyttan ska få full effekt så krävs det främst att kommunens förvaltningar förändrar roller, arbetssätt, inköpsrutiner och allokerar om sina personalresurser. Med kommunövergripande enhetlig ledning och styrning i syfte att nå en optimerad digital inköpsprocess kan på sikt den maximala nyttan om ca 76 mkr per år frigöras.

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Personella och ekonomiska resurser frigörs till kärnverksamheterna, bl.a för barn och unga.

Utbildning arbete och näringsliv

Med ökad avtals- och sortimentstrohet uppfattas kommunen som en professionell affärspartner, vilket är förtroendeskapande och bidrar till ett gott näringslivsklimat. Skattemedlen används mer effektivt med en säker inköpsprocess vilket kan bidra till att kommunen klarar de ökande välfärdsbehoven över tid.

Demokrati och öppenhet

Tillit i lokalsamhället bedöms öka då systemstöd samt optimerade arbetssätt stärker möjligheterna följa gällande lagstiftning. Risken för korruption minskar och den interna kontrollen stärks då beställningsprocessen blir mer transparent.

Livsmiljö

Produkter upphandlas utifrån säkerhetsaspekter och miljöpåverkan. Med högre grad av avtals- och sortimentstrohet kommer kvalitetssäkrade varor och tjänster ur ett flertal aspekter såväl medborgare, brukare som medarbetare till del.

Ekonomi

Projektet har stor potential att minska kostnaderna för inköp samt frigöra del av arbetstid som för närvarande läggs på inköpsprocessen. Med ökad avtalstrohet kommer öka möjligheten till att fler företag lämnar anbud, konkurrensen stärks och goda affärer säkerställs i högre grad.

Personal

En optimerad och mer digital arbetsprocess underlättar för medarbetare och chefer att säkerställa att inköpen görs av rätt leverantör samt att rätt varor/tjänster avropas till rätt pris. Nedlagd arbetstid för inköp av varor/tjänster förväntas minska, vilket frigör resurser till kärnverksamhet.

Sammanfattning av förstudie optimerad inköpsprocess

Inledning

Piteå kommun står precis som offentlig sektor som helhet inför stora utmaningar kommande år med ökande behov av välfärdstjänster, svårigheter att klara kompetensförsörjningen samtidigt som utvecklingen av skatteintäkterna inte kommer matcha behoven. Morgondagen kommer innebära helt andra arbetssätt än idag och det medför ett stort behov av nytänkande och krav på verksamhetsutveckling. Kommunchefen har ett uppdrag att leda det arbetet och har antagit en övergripande plan för Verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik.

Ekonomiavdelningen, precis som alla verksamheter, en roll och ett ansvar i detta utvecklingsarbete. I Ekonomiavdelningens uppdrag ingår att fortlöpande utveckla och förbättra ekonomi- och inköpsprocessen i syfte att bedriva kommunala verksamheter med god ekonomisk hushållning. Inköpsprocessen, som berör i princip samtliga av kommunens anställda i någon form, är för närvarande omfattande och består av flera delprocesser som är tidskrävande och otydliga.

Ekonomiavdelningen har därför inlett arbetet med ett förstudieprojekt, *Optimerad inköpsprocess*. Uppdraget syftar till att stärka och stödja det kommunövergripande arbetet för verksamhetsutveckling med hjälp av digitalt stöd.

Förstudieprojektet har identifierat, förberett och tydliggjort hur processer, arbetssätt och digitala verktyg behöver förändras så att hela inköpsprocessen optimeras och automatiseras där så är möjligt.

Förstudieprojektet har bestått av flera parallella delprojekt. Nedan presenteras de två mest centrala delprojekten för det fortsatta arbetet kring en digitaliserad inköpsprocess;

- *Beslutsunderlag e-handel*. Presentera ett koncept för en komplett IT-lösning för en effektiv e-handel, från behov till leverans.
- *Inköpsprocess*. Fortsatt utvecklingsarbete för att kvalitetssäkra inköpsprocessen genom kartläggning och dokumentation av delprocesserna. Tydliggöra roller och ansvarsområden inom inköpsprocessen. Inrätta inköpssamordnare och avtalsansvariga på varje förvaltning samt begränsning av antalet beställare i Piteå kommun i syfte att höja kompetensen inom området och på sikt frigöra resurser till kärnverksamheterna.

Beslutsunderlag e-handel

Avtals- och sortimentstroheten i Piteå kommun är idag svår att mäta, men stickprov visar att den sannolikt är relativt låg. Konsekvenserna av en låg avtals- och sortimentstrohet är risk för högre kostnader och bristande kvalitetskontroll. Låg avtalstrohet riskerar att skada leverantörens förtroende för kommunen som en seriös avtalspart, vilket kan leda till sämre konkurrens och högre priser på grund av färre anbud. Att agera i strid med upphandlingslagstiftningen kan även leda till upphandlingsskadeavgifter. I förstudien jämförda kommuner, som aktivt arbetat med en förbättrad och mer tydlig inköpsorganisation samt infört ett e-handelsstöd, kan uppvisa en ökad avtalstrohet upp mot 96 %. För att Piteå kommun skulle kunna öka sin avtals- och sortimentstrohet krävs en mer digitaliserad inköpsprocess med e-handelssystem samt nya tydliga roller, verktyg och arbetssätt för inköpsprocessen. Piteå kommun gör dagligen ett stort antal inköp av varor och tjänster av vitt skilda

slag. Avsaknaden av enhetliga rutiner och systemstöd gör att det finns en stor variation av inköpskanaler allt från via telefon till fysiskt besök i butik.

En vanlig missuppfattning hos verksamhetsföreträdare är att finns det ett avtal med en leverantör så kan verksamheten handla allt i den leverantörens sortiment. När inköp genomförs på ”ej avtalade” varor hos en avtalsleverantör leder det till att Piteå kommun ofta får betala ett betydligt högre pris än om köpet hade avsett en nettoprissatt vara i avtalet. Inköpsenheten genomför fortlöpande stickprovsvi manuella granskningar av fakturor. En granskning av tre avtalsområden visar att om köp görs hos rätt avtalsleverantör och från avtalat sortiment så finns en hög besparingspotential. Uppföljningen visar att i snitt har kommunen haft fördyrade inköpskostnader på 40-50% inom det granskade området.

Att handlar utanför avtal medför förutom högre kostnader även ökad risk för att produkterna inte uppfyller nödvändiga kvalitetskrav, miljökrav, arbetsrättsliga villkor eller andra sociala eller etiska villkor.

I avtal som tecknas av Piteå kommun regleras bl.a leveransvillkor där frakten ingår i avtalat pris. Många inköp inom Piteå kommun genomförs genom att anställda handlar direkt i fysisk butik. Det medför ökade kostnader för nedlagd arbetstid för själva köpet och för den administration detta innebär i form av registrering av nya leverantörer och ibland även hantering av personliga utlägg.

För att komma tillrätta med de många felkällorna vid framför allt varuinköp föreslår Ekonomiavdelningen att kommunen inför ett webbaserat e-handelssystem. I ett e-handelssystem styrs inköpen till avtalade leverantörer och till avtalade nettoprissatta produkter. Med ett e-handelssystem kommer mängden inköp som sker i butik med stor sannolikhet att minska och därmed även kostnaderna för administration.

Förutom att e-handel kan bidra till att beställningsprocessen blir effektivare och säkrare så kan även fakturaprocessen effektiviseras. Fakturaprocessen som den ser ut dag kan vara väldigt omfattande och arbetstidskrävande. När ett inköp är genomfört och fakturan inkommer till kommunen så har köpet redan ägt rum och varan har levererats. Det är därför svårt att med nuvarande förfarande förhindra felaktiga inköp samt uppnå högre grad av avtalstrohet. Fakturor med många fakturarader där många olika kontoslag ska användas vid kontering tar tid och det finns en risk för felkontering och därmed felaktig inköpsstatistik.

Ett införande av E-handelssystem bidrar till frigörande av personella resurser och minskade kostnader. Den interna kontrollen ökar då inköpet atteras redan vid beställningstillfället. Artiklarna blir automatiskt konterade redan vid beställningstillfället och detta sparar tid samt ger en mer korrekt bokföring.

Inköpsprocess

Ett digitalt e-handelssystem kräver en tydlig och kvalitetssäkrad inköpsprocess. Att det finns en organisation på plats med redan upparbetade kommunikationsvägar som kan stötta i förankringen av ett e-handelssystem förbättrar förutsättningarna för en lyckad implementering.

Idag har Piteå kommun 4 000 potentiella beställare och en stor del av dessa är sällanbeställare. Processen kring hur ett inköp/beställning ska hanteras är inte helt uppenbar. Inköpsprocessen är svår att överblicka och förstå, särskilt för en sällanbeställare, se schematisk beskrivning enligt bild.

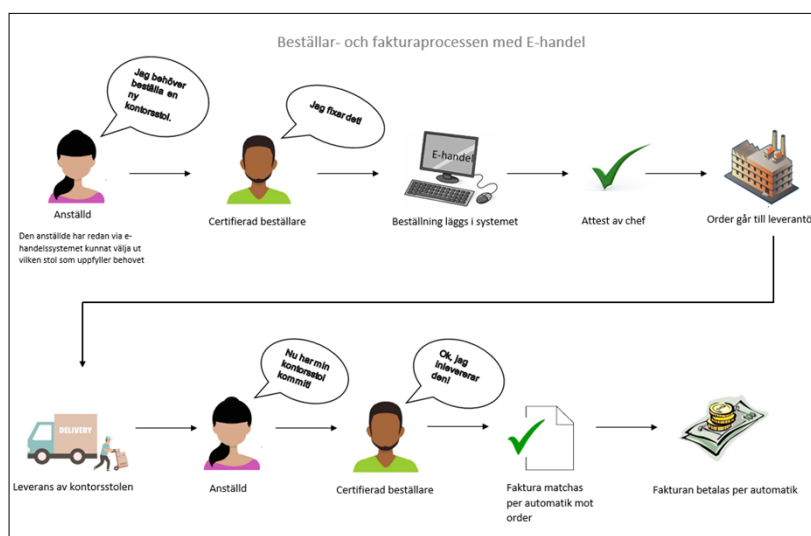
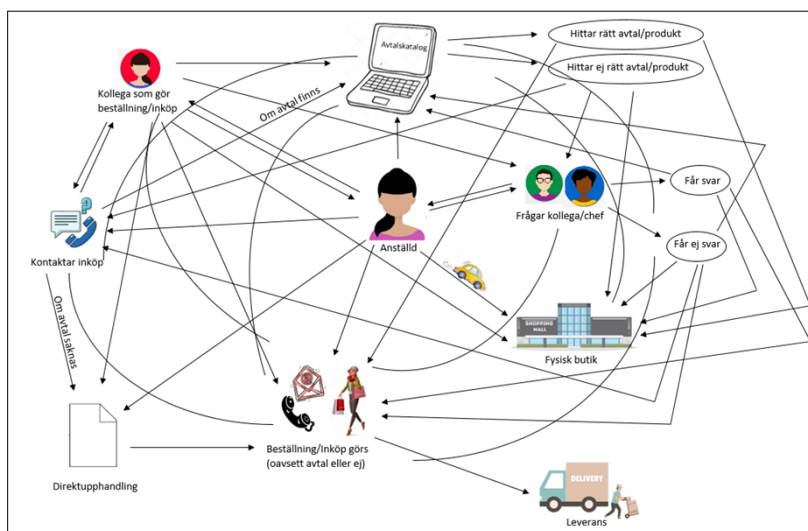
När ett inköpsbehov uppstår i organisationen är det inte helt självklart hur beställare ska gå tillväga. Det är relativt svårt

att hitta rätt varor och tjänster i nuvarande avtalskatalog och det tar tid att navigera i systemet. Många inköpsfrågor tenderar att passera flera personer, mellan chef och medarbetare, mellan medarbetare och medarbetare samt mellan medarbetare och Inköp. Trots detta slutar många inköp med att anställda reser på arbetstid och genomför köpet i fysisk butik.

Att få en överblick över kommunens alla avtal är i nuläget inte möjligt, eftersom komplett och samlad information saknas. Direktupphandling och avtal av mindre omfattning tecknas av enskilda förvaltningar. Dessa avtal registreras inte alltid i kommunens avtalsdatabas, vilket innebär att avtalstrohet inte kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

För att möta de utmaningar som finns och förbereda organisationen för ett digitalt e-handelssystem krävs en tydlig och kvalitetssäkrad inköpsprocess, tydliga roller, ansvarsområden och nya arbetssätt. Tydliga riktlinjer och rutiner krävs för att göra korrekta och effektiva inköp. Se bild för hur ett önskvärt scenario kan se ut.

En förutsättning för införande av e-handel är att antalet beställare minskar från nuvarande 4 000 till ca 500. Genom att fortlöpande utbilda och certifiera beställarna så säkerhetsställs

tillräcklig kunskap och tid för inköp och därmed uppnås effektivare och mer kvalitetssäkrad inköpsorganisation.

För att säkra en god kommunikation och kunskapsöverföring mellan beställare och upphandlare föreslår Ekonomiavdelningen att en ny roll införs inom förvaltningarna som benämns inköpssamordnare. Inköpssamordnaren är länken mellan central inköpsfunktion och beställarna inom förvaltningarna. Samordnaren ansvarar för samordning och kvalitetssäkring av inköp i den egna förvaltningen/verksamheten.

Med en ny kvalitetssäkrad inköpsprocess frigörs tid för kärnverksamheten då inköpen koncentreras till ett fåtal certifierade beställare, vilket ger en snabbare och effektivare inköpsprocess. För Inköpsenheten frigörs tid för att hantera komplexa kommunövergripande upphandlingar, vilket ska bidra till ökad avtalstäckning inom kommunen, d.v.s. fler områden med ramavtal.

Nyttor och kostnader

Förstudien har även inkluderat en omfattande nyttovärdesanalys som visar de totala nyttoeffekterna av att gå från nuvarande arbetssätt till en ny digitaliserad inköpsprocess. För införandeperioden under åren 2021-2026 av optimerad inköpsprocess inklusive e-handelssystem beräknas de totala nyttorna uppgå till ca 200 mkr och totala kostnader beräknas till ca 20 mkr.

Nyttorna som är identifierade och beräknade rör främst arbetsuppgifter som kan effektiviseras eller elimineras med stöd av ett e-handelssystem och en förnyad effektivare inköpsprocess.

Kostnaderna som hänför sig till projekttiden avser främst investeringen i att införa ett e-handelssystem, Årliga driftskostnader tillkommer för e-handelsplattform, systemförvaltning, utbildningsinsatser och support till beställare och inköpssamordnare.

Slutsats

För att uppnå en optimerad inköpsprocess så krävs beslut om införande av ny kommunövergripande inköpsprocess med e-handel, nya roller, ansvarsområden och helt nya arbetssätt samt investerings- och driftmedel för e-handelssystem.

Efter att erforderliga beslut har fattats som styrker Ekonomiavdelningens förslag till verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik kan nästa fas i utvecklingsarbetet inledas.

Inför upphandling och införande av e-handelssystem kommer kartläggning av hela inköpsprocessen samt behovs- och marknadsanalys genomföras. Kartläggningen ska omfatta hela inköpsprocessen utifrån delprocesserna; upphandla, beställa, betala och följa upp. En handlingsplan för implementering ska sedan tas fram.

Den största utmaningen kommer med all sannolikhet vara arbetet med en förändrad inköpsprocess då det krävs att kulturer och redan inarbetade rutiner förändras. Samtidigt visar nyttovärdesanalysen att det är inom detta område som kommunen har den största besparingspotentialen och resurser kan på sikt styras om till kärnverksamheterna.

Förslag på ny inköpsprocess har presenterats för kommunens ledningsgrupp. Policy och riktlinjer för inköp har omarbetats för att överensstämja med den nya inköpsprocessen.

Underlag till investeringsprojekt

Utvecklingsprojekt:

Belopp i tkr:

Automatisering inom möjliga personalprocesser och arbetsuppgifter med stöd av digital teknik.	2021: 2022:? 2023:?
---	---------------------------

Beskrivning av projektet:

Under 2020 planeras för att kartlägga processer och arbetsuppgifter inom personalområdet som kan automatiseras med stöd av digital teknik. För detta erhålls också investeringsmedel för denna projektering. Utifrån rådande läge med pandemi har alla resurser på personalavdelningen fått styras om för att stödja verksamheterna att klara bemanning och sina uppdrag. Det innebär en förskjutning av projektet, med start tidigast hösten 2020. Inom personalområdet är de flesta processer och arbetsuppgifter personalintensiva. För att säkerställa att personalavdelningen i framtiden kan vara stöd för verksamheterna i alla förekommande personalfrågor, måste verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik prioriteras. Syftet är att frigöra arbetstid för medarbetare på personalavdelningen för att kunna arbeta med det som inte går att automatisera, som möten med chefer, medarbetare och presumtiva medarbetare, samt nödvändigt utvecklings- och förändringsarbete inom personalområdet.

Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

Personalavdelningen kan tillhandahålla ett nära stöd till chefer på alla nivåer för att klara kompetensförsörjningen nu och i framtiden. Chefer och fackliga representanter kommer att få ett minskat tidsuttag om delar av t.ex. rekryteringsprocessen kan automatiseras vilket kan möjliggöra att klara den ökade efterfrågan på tjänster från personalavdelningen med befintliga resurser.

Syfte/Mål:

- Undersöka och kartlägga processer och arbetsuppgifter som kan automatiseras.
- Frigöra tid för att kunna möta behoven av stöd från personalavdelningen till verksamheterna.
- Att chefer, medarbetare och arbetssökande ska uppfatta Piteå kommun som tillgängliga när det gäller information och kontakt.
- Kvalitetssäkrade processer.
- Projekteringen ska syfta till att skapa ett bra beslutsunderlag för kommande investeringsbehov.

Fullständig investeringskalkyl:

Investering (beräkningsgrunder)

Med hänsyn till rådande läge då projektet inte har kunnat påbörjas, är det i dagsläget osäkert vad investeringar för att nå önskat läge kan komma att kosta. Det är därför inte möjligt att göra en investeringskalkyl.

Driftkostnadseffekter (ökade/minskade kostnader) i tkr

Idag kan vi inte bedöma resursbehovet med det är en förväntan på projektet att erhålla svar angående resursbehov.

	2021: 0 2022: 0 2023: 0
--	-------------------------------

Piteå Kommun

Påverkan på andra nämnder (ekonomiskt)

Huvuddelen av arbetet sker dock främst med centrala och externa resurser.

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Utbildning arbete och näringsliv

Demokrati och öppenhet

Livsmiljö

Ekonomi

Äskandet avser de investeringar som är nödvändiga för att skapa en automation av de berörda processer och arbetsuppgifter.

Personal

Personalavdelningen kan ge verksamheterna det stöd som chefer och verksamheter har behov av. Arbeta aktivt för att bidra till att Piteå kommun klarar kompetensförsörjningen både i närtid och framtid.

Underlag till investeringsprojekt

Investeringsprojekt:	Belopp i tkr:
Digitalt historiskt bildarkiv	2021: 90 2022: 160 2023: 120

Beskrivning av projektet:

Tillgängliggöra Piteå kommuns historiska bildarkiv för medborgarna. I begreppet tillgängliggöra ligger möjligheten att använda fotografierna för privat bruk, vilket ställer krav på upplösning. Det beräknas att det historiska bildarkivet växer över tid genom insamling. För att kunna administrera ett befintligt och i framtiden växande bildarkiv finns behov av ett internt verksamhetsstöd och en webblösning. Projektet genomförs i tre etapper: Högupplöst skanning av befintliga fotografier (2021), framtagning av internt verksamhetsstöd (2022), framtagning av webblösning (2023). För närvarande består bildarkivet av drygt 30 000 fotografier.

Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

Det blir möjligt att leverera digitala fotografier för slutförvaring till centralarkivet, där de klassificeras och blir återsökningsbara i ett verksamhetsstöd.

Syfte/Mål:

Tillgängliggöra kommunens historiska bildarkiv för medborgarna dels med hjälp av ett verksamhetsstöd som bygger på avancerade sökmöjligheter och dels en webblösning. Verksamhetsstödet skapar samtidigt en plattform för insamling av fler historiskt intressanta fotografier, som på ett enkelt sätt kan publiceras på webben.

Fullständig investeringskalkyl:

Investering (beräkningsgrunder)

Beräkningarna utgår från uppskattning av antalet arbetstimmar för att en extern leverantör ska, tillsammans med centralarkivet, bygga ett internt verksamhetsstöd och en webblösning samt pris per fotografi för högupplöst skanning.

Driftkostnadseffekter (ökade/minskade kostnader) i tkr

Eftersom det historiska bildarkivet byggs tillsammans med externa leverantörer beräknas inga driftkostnader. Mindre summor för utveckling kommer att uppkomma, men den kostnaden tas inom ramen för befintlig budget. Kostnader för lagring av den digitala informationen ingår inte i beräkningen. I ett första skede beräknas informationen ta ett utrymme i spannet 375 - 475 GB, i stället för nuvarande 185 GB.

	2021: 0 2022: 0 2023: 0
--	-------------------------------

Påverkan på andra nämnder (ekonomiskt)

Ingen.

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Fotografierna kan användas i undervisning. Skolverket anger på sin hemsida att historieämnet på gymnasienivå bl a ”innebär att eleverna ska ges möjlighet att söka, granska, tolka och värdera olika typer av källor”. Historiska fotografier kan vara en sådan källa.

Utbildning, arbete och näringsliv

Fotografierna kan användas som illustrationer i uppsatser, t ex för studenter vid Luleå Tekniska universitet.

Demokrati och öppenhet

Det historiska bildarkivet blir tillgängligt dygnet runt och kan skapa engagemang hos medborgarna genom att de också kan lämna kompletterande bilduppgifter till centralarkivet.

Livsmiljö

För de som är historiskt intresserade av hembygden kan bildarkivet utgöra en del av livsmiljön, t ex genom studiecirkelar.

Inom äldreomsorgen kan fotografierna användas för att sätta igång minnen och resonemang kring dåtid och nutid, mellan personal, anhöriga och vårdtagare.

Ekonomi

Ett verksamhetssystem för fotografier strukturerar sökning och spar tid genom att antalet fysiska förfrågningar från medborgare och företag kommer att kunna minska samtidigt som servicegraden ökar med tillgänglighet dygnet runt.

Personal

Möjlighet att använda historiska fotografier i sin verksamhet, t ex för att visa på historisk kontinuitet gentemot medborgarna.

Digitalt historiskt bildarkiv

Dokumentet Underlag till investeringsprojekt är kortfattat och jag vill komplettera med några tankar kring bildarkivsprojektet.

I förslaget till den nya Arkivlagen finns det en skrivning som innebär att kommunerna ska tillgängliggöra material. Det blir en markant skillnad mot dagens hantering att tillhandahålla material, som mer syftar till att någon kommer och frågar efter information, jämfört med att tillgängliggöra, som är en utåtriktad aktivitet.

Det stor skillnad mellan att publicera historiska handlingar och fotografier på webben. Det förstnämnda har ofta en mindre målgrupp dessutom finns det tröskelvärden i form av handskriftläsning och behov av kontext för förståelse. Fotografier talar mer för sig själva; över språkgränser och skapar associationer av olika slag. När det finns möjlighet är det m a o en fördel att starta ett projekt för tillgängliggörande med ett bildarkiv som utgångspunkt.

Här kommer en förklaring hur arbetet inom projektet är tänkt att utföras:

2020

Det är rimligt att anta att drygt 30 000 fotografier inte hinner skannas på ett års tid (2021). Med detta som utgångspunkt skulle vi behöva fundera kring vilka fotografier som kan vara mest efterfrågade. Min erfarenhet är att man gärna själv vill ha minnen kring ett fotografi, vilket innebär ungefär 1950-tal och framåt. Om det finns en möjlighet skulle en prioritering kring årtal vara en viktig selektering. Då skulle vi behöva gå igenom samlingen för att hitta större bildsjok och skapa en turordningslista för skanningen. En sådan undersökning skulle kunna göras i slutet av innevarande år. En geografisk spridning ska också hållas i åtanke, men av olika anledningar finns det oftast flest fotografier över de centrala delarna i en kommun.

2021

Befintliga fotografier skannas högupplöst. De ska kunna förstoras och t ex användas i tryck utan att kvalitén försämras. Min rekommendation är en upplösning på 300 dpi med en storlek på A4, avseende vanliga fotografier, t ex föreställande byggnader. För vyer med bra underlag rekommenderas en upplösning på 600 dpi och storlek som ovan. Flygfotografier kan eventuellt skannas med ännu högre upplösning, återigen beroende på negativets/fotografiets kvalitet. Personporträtt kan med fördel skannas i 300 dpi men i mindre storlek, t ex A5. För s/v fotografier skannas med 16 bitars djup och för färg 48 bitars djup. All skanning bevaras i arkivformatet tiff.

Fotografierna kommer att överlämnas till lämplig leverantör för skanning. Enligt min egen åsikt finns det anledning att använda ett arbetsintegrerat socialt företag vid namn Bevara Digitalt som finns i Luleå. De har bra priser på skanning och jag har erfarenhet av deras arbete. Vi måste givetvis genomföra en normal upphandling eller direktupphandling, men jag räknar med att deras priser och kvalitet räcker långt.

Arbetet under detta år blir minimalt för centralarkivet. Vårt arbete består i att meddela våra önskemål, lämna ut negativ/fotografier för skanning, ta emot filer och göra stickprov på kvalitén.

2022

Det interna verksamhetsstödet konstrueras av leverantör och implementeras för att kunna klassificera fotografierna. Det finns en grundstomme och ett arbetssätt i Luleå kommuns historiska bildarkiv som kan återanvändas och de ger oss säkert tillgång till deras program. Verksamhetsstödet har utvecklats av dem själva tillsammans med en konsult.

När programmet finns på plats överförs de skannade fotografierna och de bildtexter som redan finns i centralarkivet. Det stora arbetet kommer att vara klassificeringen av fotografierna, men det är också den som gör dem återsökningsbara på ett enkelt sätt. Förslagsvis används Luleå kommuns klassificeringsschema. Det kommer ursprungligen från Stockholms stads museums bildarkiv och har visat sig väldigt gångbart. Grundstrukturen fungerar utmärkt, under förutsättning att det finns en gemensam idé kring detaljerna i klassificeringen.

Det finns anledning att framställa underlag till en prislista och kriterier för användning av fotografierna som tillställs kommunfullmäktige. En sådan prislista tar förslagsvis sin utgångspunkt i att det är kommunmedborgarnas gemensamma bildarkiv och att det främsta syftet är att tillgängliggöra vår lokala historia. För privat bruk borde det alltid vara fritt att använda fotografierna. Historiska bildarkiv har ett potentiellt kommersiellt värde genom att det från nyhetsorganisationer, företag, hembygdsföreningar m.m. efterfrågas historiska fotografier. Det här gör att det finns anledning att utveckla kriterier kring kommersiellt och icke kommersiellt användande av fotografierna.

2023

Uppbyggnad av webblösning med utgångspunkt från verksamhetsstödet tillsammans med konsult. Även här går det att använda funktionerna från Luleå kommuns lösning – den är inarbetad och har under några år genomgått förändringar med utgångspunkt från besökarna och arkivets behov. En viktig del i webblösningen är att den är intuitiv och inte leder till frågor som belastar centralarkivet. Fotografierna kommer att vara högupplösta och det finns möjlighet att ladda ned för privat bruk. De fotografier som ska publiceras på nätet extraheras ur verksamhetsstödet på insidan genom enkla utsökningar och markeringar. Det är lika enkelt att avpublicera fotografier och det kommer vid utsökningar att framgå vilka fotografier som redan är publicerade.

I ett första skede ska det finnas en stor mängd fotografierna att lägga ut. Det borde vara i storleksordningen 10 000 fotografier. Om centralarkivet inte hunnit klassificera denna mängd, vilket förmodligen är troligt, kan man tänka att sig en något mindre mängd eller flytta lanseringen längre fram. Att det finns en stor mängd fotografier att söka bland från första början är väsentligt – det ska vara ett kraftfullt bildarkiv som gör att användarna vill återvända.

För att få en uppfattning om medborgarnas intresse för ett bildarkiv på webben redovisas här besöksstatistiken från Luleå kommuns stadsarkiv. Förutsättningar var att 15 000 fotografier publicerades och att meddelande skickades till press, TV och radio. De första 20 dagarna (februari 2016) var det närmare 15 000 besökare. Över tiden har siffrorna stabiliserats och åren 2017-2019 har det varit drygt 1 400 besökare per månad. De här siffrorna kommer förmodligen att vara lägre för Piteå kommun eftersom det är en mindre kommun, men mönstret kommer rimligtvis att vara likartat.

Framtiden

Ett verksamhetsstöd skapar stora möjligheter att samla in fler fotografier och fortsätta att bygga vidare på bildarkivet. I ett längre perspektiv finns det anledning att fundera över hur medborgarnas intresse ska vidmakthållas, även om det av egen kraft kommer nya besökare. En del i det hela är förstås publicering av fler fotografier och en annan del att göra små historier kring vissa teman för att locka fler besökare.

Underlag till investeringsprojekt

Investeringsprojekt:	Belopp i tkr:
Investering och reinvestering av verksamhetsdatorer, elevdatorer gymnasiet och åk7, IT-infrastruktur och utrustning	2021: 17 451 2022: 17 276 2023: 17 751
○	

Beskrivning av projektet:

Projektet består av flera investerings- och reinvesteringsprojekt som var för sig redovisas i underbilagor enligt nedanstående.

- Reinvestering IT-infrastruktur, bilaga 2.4.1
- Reinvestering verksamhetsdatorer (Arbetsplatser, stationära och bärbara datorer), bilaga 2.4.2
- Investering elevdatorer gymnasiet, bilaga 2.4.3
- Investering tillbehör och datorer pga. utökad livslängd, bilaga 2.4.4
- Investering elevdatorer grundskolan åk 7, bilaga 2.4.5

Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

Alla nämnder påverkas genom reinvestering av infrastruktur och verksamhetsdatorer, samt upprätthållande av livslängd på datorer. Utbildningsförvaltningen påverkas specifikt av projekten Investering av datorer till gymnasiet och grundskolan.

Syfte/Mål:

Målet med projekten är att upprätthålla en infrastruktur och utrustningsnivå inom Piteå Kommun som tillhandahåller god funktionalitet, tillgänglighet och säkerhet.

Fullständig investeringskalkyl:

Investering (beräkningsgrunder)

Driftkostnadseffekter (ökade/minskade kostnader) i tkr

De förändrade förutsättningarna att IT-avdelningen köper servermiljö och backuphantering som tjänster i stället för fysisk utrustning innebär ett minskat behov av investeringsmedel för servrar och lagring, men ett ökat behov av driftmedel.	2021: 1 120 2022: 1 120 2023: 1 120
Ersättning av gammal utrustning påverkar inte de direkta driftkostnaderna. Indirekt kan snabbare dator, bättre teknik höja effektiviteten i berörd verksamhet men denna effekt är svår att mäta.	

Påverkan på andra nämnder (ekonomiskt)

Genom den förslagna förändrade hanteringen av elevdatorer inom grundskolan årskurs 7 påverkas utbildningsförvaltningen genom en förändrad ekonomisk modell för överföring av medel från utbildningsförvaltningen till IT-avdelningen.

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Genom en god infrastruktur och tillgången till modern, funktionell och säker utrustning skapas förutsättningar för lärare och elever att använda sig av tekniken inom undervisningen.

Utbildning arbete och näringsliv

En god infrastruktur och tillgången till modern, funktionell och säker utrustning skapar förutsättningar för effektivitet och säkerhet för alla anställda inom Piteå Kommun.

Demokrati och öppenhet

En god infrastruktur och tillgången till modern, funktionell och säker utrustning skapar förutsättningar för att hålla en öppen och säker dialog med medborgare.

Livsmiljö

-

Ekonomi

-

Personal

En god infrastruktur och tillgången till modern, funktionell och säker utrustning skapar förutsättningar för en bra IT-arbetsmiljö för personalen inom Piteå Kommun.

Underlag till reinvesteringsprojekt

Reinvesteringsprojekt:

Belopp:

Reinvestering av IT-infrastruktur	2021: 600 tkr 2022: 600 tkr 2023: 600 tkr
-----------------------------------	---

Beskrivning av projektet:

En kraftfull automatisering och digitalisering av kommunens verksamheter spelar en avgörande roll i kommunens möjligheter att klara av välfärdens utmaningar. AI och nya tekniker gör att automatiseringen kommer påverka nya branscher som innefattar kreativitet och intuition m.m. För att möjliggöra målet och uppdraget att se till att kommunen och dess verksamheter är ”Uppkopplade och tillgängliga” genomförs utbyten av nätverksutrustning och annan nödvändig utrustning i IT-avdelningens IT-infrastruktur som uppnått 5 respektive 10 års ålder.

Behovet av reinvestering inom servrar och lagring har minskat markant då IT-avdelningen numera köper huvuddelen av dessa funktioner som en tjänst. Förändring innebär dock en förflyttning av investeringsbehov till driftmedelsbehov.

Nätinfrastrukturen byggs ut och utvecklas, inte minst vid 1:1-satsningar inom skolan och ökad säkerhet, vilket medför ett ökat behov av reinvesteringsmedel inom det området.

Ökade volymer och utbredningen av nya typer av enheter som kopplas mot vår IT-infrastruktur medför att våra nät byggs ut och behöver vidareutvecklas för att kunna hantera dessa enheter säkert och med minsta möjliga störningar hos ordinarie verksamhet.

En svagare svensk valuta mot USD påverkar dessutom prisbilden på utrustning och licenser negativt.

- Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

Tekniken som byts ut finns inom alla verksamheter. Utbytshanteringen är avgörande för att bibehålla en tillräcklig kapacitet, säkerställa att nya funktioner ska kunna införas och att teknikutvecklingen skall kunna stödjas. Ny teknik ger snabbare funktion och bättre teknikstöd.

Syfte/Mål:

Målet är att all teknik ska bytas ut vid uppnådda 5 års ålder. Inom vissa nätverksfunktioner sker utbytet med 10 års intervall.

Syftet är att upprätthålla en tillräcklig kvalitet och tillgänglighet till utrustning och system.

Fullständig investeringskalkyl:

- Investering (beräkningsgrunder)

Beskrivning	Investering	Drift och licenser
Servrar, lagringsutrustning	50 tkr	
Nätverksswitchar	210 tkr	
Trådlösa accesspunkter	240 tkr	
Kringutrustning nätverk	100 tkr	

- **Driftkostnadseffekter (ökade/minskade kostnader)**

De förändrade förutsättningarna att IT-avdelningen köper servermiljö och backuphantering som tjänster i stället för fysisk utrustning innebär ett minskat behov av investeringsmedel för servrar och lagring, men ett ökat behov av driftmedel.

2021: 1 000 tkr
2022: 1 000 tkr
2023: 1 000 tkr

-
- **Påverkan på andra nämnder (ekonomiskt)**
Ingen påverkan

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Många datorer finns inom utbildningsförvaltningen. Bra teknikstöd bidrar till fortsatt goda förutsättningar att uppnå utbildningsmål. Tillgång till fortsatt fungerande trådlösa nät är en förutsättning för att bedriva undervisning.

Utbildning arbete och näringsliv

Bra teknik i bl a skolor bidrar till målet attraktiv kommun.

Personal

Bra utrustning bibehåller nöjdheten bland medarbetarna och möjliggör en fortsatt effektiv handläggning och hög tillgänglighet till stödjande system.

Underlag till reinvesteringsprojekt

Reinvesteringsprojekt:

Belopp:

Reinvestering av verksamhetsdatorer	2021: 10 810 tkr 2022: 10 810 tkr 2023: 10 810 tkr
-------------------------------------	--

Beskrivning av projektet:

Siffrorna utgår ifrån faktisk volym av antal datorer 2020.

Utbyte av persondatorer som uppnått 4- (bärbara) respektive 5- (stationära) års ålder.

Det har under flera år skett en förskjutning av utbyte av datorer med anledning av uteblivna investeringsmedel. Effekten av detta är att det blir negativ påverkan av måluppfyllelse gällande arbetsmiljö, säkerhet och funktionalitet. För att möta ambitionerna om att Piteå kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare som skapar hälsofrämjande arbetsplatser behöver de tekniska förutsättningarna finnas. Reinvesteringsplanen är en viktig del i detta. Trender och omvärldsspaning visar att den tekniska utvecklingens centrala position kan vara den viktigaste lösningen för att möta de utmaningar som Piteå kommun står inför i framtiden.

För att uppnå målet med den beslutade livslängden för datorutrustning, bör återhämtningen inom utbytesplanen ske succesivt över en treårsperiod där den totala summan av ca: 7,5 miljoner fördelas jämnt över de tre närmsta åren utöver det aktuella årets utbytesbehov.

- Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

Datorerna som byts ut finns inom alla nämnder. Utbytshanteringen är avgörande för att säkerheten ska upprätthållas, nya funktioner ska kunna införas och att teknikutvecklingen skall kunna stödjas. Ny dator ger bibehållen eller snabbare funktion och bibehållen eller bättre teknikstöd och är en förutsättning i den allmänna teknikutvecklingen.

Syfte/Mål:

Målet är att alla datorer ska bytas ut vid uppnådda 4 respektive 5 års ålder.

Syftet är att upprätthålla en tillräcklig kvalitet och tillgänglighet till utrustning och system för att kunna möta god arbetsmiljö, säkerhet och funktionalitet.

Fullständig investeringskalkyl:

- Investering (beräkningsgrunder)

Bärbar dator byts vart fjärde år och kostar 12 000 kr per st för personal och 7 700 kr st för elever. Stationär dator byts vart femte år och kostar 7 000 kr per st. Antal datorer av resp typ och modell får man fram via inventering i kommunens katalogtjänst (register). De ökade kostnaderna kan härledas till förändrad valutakurs, förskjutningar från uteblivna investeringsmedel och tidigare utökningar inom verksamheterna.

Utbytesbehov per År	2021	2022	2023
Bärbara gemensamma elevdatorer (7 700 kr/st)	262 st (2 018 tkr)	262 st	262 st
Bärbara personaldatorer (12 000 kr/st)	441 st (5 292 tkr)	441 st	441 st
Stationära datorer (7 000 kr/st)	143 st	143 st	143 st

	(1000 tkr)			-
Förskjuten utbytesplan (tot. 7 500 tkr)	1/3 av tot (2 500 tkr)	1/3 av tot	1/3 av tot	-
Reinvesteringsbehov (tkr)	10 810	10 810	10 810	-

- **Driftkostnadseffekter (ökade/minskade kostnader)**

Ersättning av gammal utrustning påverkar inte de direkta driftkostnaderna. Indirekt kan snabbare dator, bättre teknik, höja effektiviteten men denna effekt är svår att mäta. En uppdaterad datorpark förutsätts av systemleverantörerna och avsteg genererar ofta merkostnader.	2021: 2022: 2023:
--	-------------------------

- **Påverkan på andra nämnder (ekonomiskt)**

Ingen direkt ekonomisk påverkan. Indirekt innebär det att prestandaproblem och instabilitet i tekniska utrustning minimeras vilket ger effektivare arbetstid.

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Många datorer finns inom utbildningsförvaltningen och nya datorer upplevs positivt. Bra teknikstöd bidrar till fortsatt goda förutsättningar att uppnå utbildningsmål.

Utbildning arbete och näringsliv

Bra och väl fungerande teknik i bl a skolor bidrar till målet attraktiv kommun.

Personal

Bra fungerande utrustning bibehåller nöjdheten bland medarbetarna och möjliggör en effektiv handläggning och hög tillgänglighet till stödjande system. Bidrar till målet attraktiv arbetsgivare.

Underlag till reinvesteringsprojekt

Investeringsprojekt:	Belopp:		
	2021	2022	2023
Persondatorer åk 1 elever gymnasiet	2 863 tkr	2 688 tkr	2 863 tkr

Beskrivning av projektet:

Elevdatorsatsningen på gymnasiet med en dator per elev föreslås hanteras som ett separat investeringsprojekt. Osäkerhet i elevprognoser och risker i valutaförändringar kopplat till det faktum att varje ny elev skall erhålla en egen dator gör det omöjligt att sätta ett exakt belopp för denna investering. I tabellen nedan presenteras aktuell elevprognos till åk1 på gymnasiet för perioden 2021-2023. I investeringsäskandet enligt ovan ingår 20 extra datorer för att kunna hantera service och ev tillkommande elever, samt väskor till datorerna.

Elevprognos	År 2021	2022	2023
Antal GY elever	536	502	536
Extra datorer	20	20	20
Summa	556	522	556

- Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

Datorerna som köps in avser gymnasieskolan. Alla elever i årskurs 1 ska erhålla en elevdator som hjälpmedel i sin skolgång med funktionalitet enligt tidigare behov. Med denna investeringsmodell undviker man negativ påverkan på övriga verksamheter av de positiva elevprognoserna.

Syfte/Mål:

Målet är att alla elever i årskurs 1 ska erhålla en personlig dator för sina studier på gymnasieskolan. Syftet är att bidra till gymnasieskolans och elevernas måluppfyllelse.

Fullständig investeringskalkyl:

- Investering (beräkningsgrunder)

Varje elev erhåller en dator vid start i Åk 1 som behålls av eleven under studietiden. Antal datorer motsvarar elevantalet som tillhandahålls via gymnasieskolans elevregister. Observera variationerna kommande period i tabellen "Elevprognos" ovan. Inköpskostnad per dator är 5 000 kr + 150 kr (väska).

- Driftkostnadseffekter (ökade/minskade kostnader)

Avstämning med gymnasieskolan sker en gång per. Driftmedel interndeberas utifrån det totala antalet elevdatorer på gymnasieskolan med 2100 kr per dator och år enligt överenskommelse med Utbildningsförvaltningen.	2021:
	2022:
	2023:

- Påverkan på andra nämnder (ekonomiskt)

Barn- och utbildningsnämnden påverkas då faktisk driftkostnad debiteras dem utifrån antal elevdatorer på gymnasieskolan.

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Många datorer finns inom utbildningsförvaltningen och nya datorer upplevs positivt. Bra teknikstöd bidrar till ökade förutsättningar att uppnå utbildningsmål.

Utbildning arbete och näringsliv

Bra och väl fungerande teknik i bl a skolor bidrar till målet attraktiv kommun.

Personal

Bra och väl fungerande utrustning ökar nöjdheten bland medarbetarna och möjliggör nyttjande av moderna läromedel samt högre tillgänglighet till stödjande system. Bidrar till målet attraktiv arbetsgivare och god arbetsmiljö.

Underlag till investeringsprojekt

Investeringsprojekt:	Belopp:
Tillbehör till datorer pga utökad livslängd	2021: 500 tkr 2022: 500 tkr 2023: 800 tkr

Beskrivning av projektet:

För att kunna hantera akuta utbytes- eller reparationsbehov efter garantitidens utgång. Utrustning köps med tre års garanti. Utbytescykeln är sedan flera år tillbaka på 4- (bärbara) resp 5- (stationära) år av direkta kostnadsskäl. Men utrustning som är 4 resp 5 år gamla omfattas alltså inte av garanti och de kostnader som uppstår vid utbyte och reparation av dessa täcks med dessa medel.

Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

Datorerna som byts ut finns inom alla verksamheter. Dessa medel minskar skada och produktionsbortfall i verksamheterna.

Syfte/Mål:

Målet är att alla verksamhetsdatorer ska bytas ut vid uppnådda 4- respektive 5 års ålder.

Syftet är att upprätthålla en tillräcklig kvalitet och tillgänglighet till utrustning och system. När datorerna går sönder efter garantitidens slut uppstår kostnader för att reparera eller ersätta trasiga enheter. Viktigt att snabbt reparera eller ersätta utrustning så att produktionsbortfall minimeras.

Fullständig investeringskalkyl:

Investering (beräkningsgrunder)

Summan har legat på samma nivå sedan den erhöles första gången och baseras på erfarenheter. I och med volymökningen inom elevdatorer förväntas fler datorer ha behov av tidigare utbyte och reparation. Trots detta förväntas underhållet kunna genomföras utan förhöjda investeringskostnader, men behov av driftmedel uppstår för resurser att genomföra reparationer (0,2 årsarbetare). IT-avdelningen byter ut och reparerar utrustning i denna omfattning årligen utanför garanti. Motsvarar ca: 2% av totala värdet på alla datorer.

Driftkostnadseffekter (ökade/minskade kostnader)

Ersättning av gammal utrustning påverkar inte de direkta driftkostnaderna.	2021: 120 tkr
Indirekt kan snabbare dator, bättre teknik höja effektiviteten i berörd verksamhet men denna effekt är svår att mäta.	2022: 120 tkr
	2023: 120 tkr

Påverkan på andra nämnder (ekonomiskt)

Ingen påverkan

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Skapar förutsättningar för en förtätning av datorer i årskurserna F-6. Genom återanvändning av 1:1-datorer för årskurs 7-9.

Utbildning arbete och näringsliv

Med fler datorer i utbildningsverksamheten skapas bättre förutsättningar att uppnå uppsatta mål.

Personal

Fungerande utrustning förväntas och är en förutsättning för våra verksamheter att utföra sitt uppdrag. Bibehåller nöjdheten bland personalen.

Underlag till investeringar datorer grundskolan åk 7

Investeringsprojekt:	Belopp i tkr:
Datorer till grundskolans elever åk 7 inklusive datorväska	2021: 2 678 tkr
Datorer till grundskolans elever åk 7 inklusive datorväska	2022: 2 678 tkr
Datorer till grundskolans elever åk 7 inklusive datorväska	2023: 2 678 tkr

Beskrivning av projektet:

Elevdatorsatsningen på grundskolan (där elever som börjar åk 7 får var sin dator med tillhörande datorväska) hanteras som ett separat investeringsprojekt. Osäkerhet i elevprognoser och risker i valutaförändringar pga corona och covid-19 kopplat till det faktum att varje ny elev som börjar i åk 7 skall er hålla en egen dator inklusive dataväska gör det omöjligt att sätta ett exakt belopp för denna investering.

I tabellen nedan presenteras grov elevprognos till åk 7 i grundskolan år 2021-2023. I investeringsäskandet ingår ca 20 extra datorer för att kunna hantera service och ev tillkommande elever

Enligt tidigare beslut ska anskaffning till datorer ske via en leasingmodell då utbildningsförvaltningen har beviljats driftmedel för kostnaderna av elevdatorsatsningen. Genom att övergå till ett investeringsförfarande följer satsningen samma modell som strömbacka och underlättar hanteringen för IT-avdelningen.

Elevprognos år (enligt data från UBf??)	År 2021	År 2022	År 2023
Antal elever till åk 7	500	500	500
Extra datorer	20	20	20
Summa	520	520	520

Påverkan på andra nämnder (verksamhetsmässigt)

En ny ekonomisk modell behöver tas fram i samverkan mellan utbildningsförvaltningen, IT-avdelningen och ekonomikontoret.

Syfte/Mål:

Målet är att investera i elevdatorer för årskurs 7 i stället för att anskaffa dessa via leasing.

Fullständig investeringskalkyl:

Investering (beräkningsgrunder)

Driftkostnadseffekter (ökade/minskade kostnader) i tkr

	2021:
	2022:

Påverkan på andra nämnder (ekonomiskt)

Utbildningsförvaltningen påverkas utifrån att en ny modell för överföring av medel från utbildningsförvaltningen till IT-avdelningen behöver tas fram. Kostnaderna i sig självt påverkas inte.

Verksamhetsmässiga effekter utifrån kommunens strategiska områden.

Barn och unga

Utbildning arbete och näringsliv

Demokrati och öppenhet

Livsmiljö

Ekonomi

Personal

§119

Revisionens grundläggande granskning för 2019

20KS128

§120

**Granskningsrapport -
Granskning avseende
investeringsprojektet
Ängsgården (fd Berget)**

20KS129

§121

**Medborgardialog i
samband med
sociotopkartering av
centrala Piteå**

20KS227

Kommunstyrelsen

Medborgardialog i samband med sociotopkartering av centrala Piteå

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunstyrelsen ger Samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra medborgardialoger under år 2020, i samband med en sociotopkartering av centrala Piteå.

Ärendebeskrivning

En fungerande grönstruktur har stor betydelse för att åstadkomma en hållbar stadsutveckling. Stadens grönska är bärare av ekologiska, sociala, kulturella och estetiska värden som främjar en rumslig, social och ekologisk hållbar samhällsutveckling. Grönområden ger samhälls-ekonomiska vinster, bland annat därför att de bidrar till förbättrad folkhälsa. För att få ut de positiva effekterna är avstånden till grönområden av stor betydelse. Helst ska de ligga högst 300 meter från bostäder och skolor. Grönstrukturen bidrar i hög grad till att staden kan upplevas som skön, attraktiv och trivsamt.

I dialoger inom kommunen och med medborgare, sedan några år tillbaka (år 2012-2013 samt vid framtagande av ÖP 2030), kom det fram att Norrstrand är ett uppskattat grönområde. De sociala värdena är höga och Norrstrand har på grund av dess centrala läge stor betydelse för enklare friluftsliv, närrekreation och folkhälsa. Norrstrands läge och storlek kompenserar för bristen på större grönska i centrala Piteå. Samtidigt är exploateringsstrycket mycket högt. Det har dock inte förts någon dialog bland allmänheten och specifika målgrupper av människor ur ett generation-, jämställdhets- och integrationsperspektiv. Mycket har också hunnit hända i området sedan de senaste dialogerna genomfördes. Exempelvis har det tillkommit en skatepark, parkourställning, konstgräsplan med övertryckshall, badbrygga, omklädningsskärmar, ombyggnation av friidrottshall, frisbeegolf, grillplats samt en utveckling av Piteå Ice Arena med sparkering, uthyrning av skridskor, snölekland, evenemang osv. Det är dock inte lika känt hur de gröna friytorna nyttjas på den östra sidan av Nördfjärden, det vill säga från Tages bro till Svartudden.

Ett planprogram ska tas fram för området kring Nördfjärden. Inför det arbetet föreslås ett genomförande av en sociotopkartering av gröna friytor av centrala Piteå med en fördjupning av området kring Nördfjärden. Syftet med sociotopkarteringen är att den ska utgöra ett bra underlag för planprogrammet och vidare beslut om framtida utveckling av området kring Nördfjärden. Målet är att ta fram sociotopkartor för gröna (grönska), blåa (vattendrag) och vita (is och snö) friytor. Kartorna ska beskriva brukarnas aktiviteter på de olika friytorna. Även en rapport kommer att tas fram som beskriver användningsfrekvensen av friytorna under de olika årstiderna, upplevelser av platserna, värden i området med mera. Dialogerna blir således värdefull information och en möjlighet för piteborna att kunna påverka utvecklingen av grön-, blå- och vitstrukturen kring Nördfjärden.

Begreppet *sociotop* är ett komplement till biotopbegreppet i planeringspraktiken. Begreppet är ett samlingsnamn för den sociala betydelsen utifrån rekreation, lek, kulturhistoria, landskap och utevistelse. Sociotop är en friyta värderad som livsrum för människor, den beskriver platsens sociala och kulturella värden. Ett grönområde blir en sociotop när det visar sig ha ett bruksvärde, det vill säga när det betraktas som en värdefull yta av brukarna själva och används för samvaro, avkoppling, lek och naturupplevelser. När man fångar specifika platsers bruksvärden och kartlägger detta geografiskt utvecklar man en sociotopkarta. Sociotopkartering handlar om platsens betydelse i vardagslivet, som en arena där möten mellan människor äger rum och skapar förutsättningar för demokratiska samtal.

För att få fram sociotopkartor krävs dialoger med användare/brukare av friytorna som ska undersökas. Målgrupper för dialogerna är medborgare eller andra besökare av friytorna. Ur ett generationsperspektiv är målgrupperna barn, ungdomar, vuxna och äldre. Ur ett jämställdhetsperspektiv är målgrupperna flickor och pojkar samt kvinnor och män. Målgrupperna ur ett integrationsperspektiv är i detta fall främst personer med olika typer av funktionsnedsättningar samt nyanlända. De dialogmetoder som kommer att användas är webbenkäter riktade till allmänheten samt dialogmöten med riktad inbjudan till olika grupper. Spontana möten på plats kring Nördfjärden kommer också att genomföras.

Tidsplanen är att webbenkäter påbörjas under våren och är ifyllbar fram till hösten. Spontana möten utomhus kring Nördfjärden planeras att genomföras under våren och sommaren. I och med den rådande coronavirusepidemin kommer de riktade dialogmötena förmodligen att kunna äga rum tidigast under sommaren, men förmodligen till hösten. Projektstart sker under april och avslut sker under december 2020. Resultatet av dialogerna kommer att publiceras via olika kanaler såsom kommunens hemsida, via pressmeddelanden och sociala medier och blir således en återkoppling till pitebor och andra medverkande.

Delegationspunkt

Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 39 §, samt punkt 1.1. i Delegationsbestämmelser för Samhällsbyggnadsnämnden, 2020-01-16 § 6.

Beslutande

Brith Fäldt, ordförande

För Samhällsbyggnadsnämnden i Piteå kommun

§122

**Begäran om
investeringsmedel från
Centrala potten för
Christinaprojektet**

20KSI62

§123

Medfinansiering – Projekt Företagsakuten

20KS208

§124

Principbeslut om statliga medel

20KS258

§125

Principer för sponsring

20KS233

Principer för sponsring

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Principer för sponsring	Principer	2020-04-28 § 125	Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	1	20KS233	2020-12-31
Dokumentinformation	Bilaga till riktlinjer för sponsring, framtagen som följd av Corona		
Dokumentet gäller för	Anställda och förtroendevalda som berörs av sponsring, de som ansöker om sponsring		

Eventsponsring

Redan tagna beslut och arrangemangen ställts in:

- Piteå kommun har en generös hållning till redan fattade beslut men gör en bedömning från fall till fall. Nytt beslut fattas enligt gällande delegationsordning.

Ansökningar angående ny eventsponsring:

- Piteå kommun fattar besluten så fort som möjligt efter inkommen ansökan. Bedömning görs utifrån gällande rekommendationer från myndigheter och regering.

Årligt återkommande arrangemang, som årligen erhåller någon form av sponsringsinsats, men som ännu inte har sökt eller beviljats årets medel:

- Piteå kommun fattar besluten så fort som möjligt efter inkommen ansökan. Bedömning görs utifrån gällande rekommendationer från myndigheter och regering. Dialog förs med respektive arrangör för att hitta bästa möjliga löning i varje enskilt fall. Piteå kommun har en generös hållning men gör en bedömning från fall till fall.

Idrottssponsring

Idrottsföreningar såväl elitlag som de i lägre divisioner som:

1. Har flerårsavtal men där serien inte blir av, blir försenad eller förkortad

2. De som årligen söker och tidigare år beviljats sponsringsmedel men ännu inte har sökt eller beviljats årets medel

- Piteå kommun har en generös hållning i både punkt 1 och 2 men för en bedömning från fall till fall

Sammanställning av sponsringsärenden 2020

Elit- och idrottssponsring som är pågående eller under handläggning

Piteå IF Dam (700 000 kr/säsong)

Har avtal fram till och med 2021

Piteå IF FF herr (80 000 kr)

Har avtal för säsongen 2020

Piteå Rid- och Körsällskap (15 000 kr)

Har avtal för säsongen 2020

Wibax-Piteå IBF (80 000 kr för säsongen 2019-2020 retroaktiv)

Beslut i KSAPU juni 2020

Beslutad sponsring för 2020

Piteå Elit Skidklubb (300 000 kr/säsong)

Säsongerna 2020-2023, totalt 900 000 kr

Piteå Skidskytteklubb (300 000 kr/ per säsong)

Säsongerna 2019-2022, totalt 900 000 kr

Riks SMASK (20 000 kr)

Inställt i maj men framflyttat till v.41

Räddningsloppet (10 000 kr)

Blev inställt men framflyttat till 2021. Sponsringen är inte utbetald och de kan bära de kostnader själv som framflyttningen av arrangemanget gav.

STAR loppet (2 000 kr)

Inställt. Sponsringen är inte utbetald och arrangören kräver ingen hjälp med kostnader.

SM Masters – Veterantävling på längdskidor (15 000 kr)

Inställt. Sponsringen är utbetald och arrangören vill ha hjälp med en del av marknadsföringskostnader och andra kostnader som följde med arrangemanget.

Nationell Hundutställning Södra Norrbottens kennelklubb (20 000 kr)

Inställd. Sponsringen är inte utbetald. Sponsringen gällde klubbens nationella utställning i maj och deras internationella utställning i juli som än inte är inställd. Klubben önskar att hela det beslutade sponsringsbeloppet betalas ut, för att täcka deras kostnader och eventuellt bortfall av intäkter.

Piteå Summer Games (300 000 kr/per år)

Har avtal för åren 2020-2022.

PDOL (700 000 kr/per år + 100 000 kr/per år till särskilda åtgärder)
Har avtal för åren 2018-2020

Elit- och Idrottssponsring som kan förväntas komma in under 2020

Piteå Hockey club (tidigare 150 000 kr/säsong)

Wibax-Piteå IBF (tidigare tre säsonger har de fått 130 000 kr/säsong men spelade i allsvenskan då)

Piteå Ridklubb (tidigare 100 000 kr/år)

Evenemangssponsring som kan förväntas komma in under 2020

Kanalsimmet (tidigare 10 000kr)

Inställt den 30 april, framflyttat till hösten 2020

Pite Älv Pride (tidigare 50 000 kr)

Pite Watercross (tidigare 150 000 kr, genomfördes senast 2018)

§126

Riktlinjer för inköp

20KS240

Riktlinjer för inköp

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Riktlinjer för inköp	Riktlinjer	2020-04-28 § 126	Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	1	20KS240	2024-06-30
Dokumentinformation	Anger ramarna för inköp och upphandling		
Dokumentet gäller för	Nämnder och styrelser samt i tillämpliga delar bolagskoncernen.		

I Inledning

Riktlinjerna anger ramarna för kommunkoncernens inköpsprocess och grundar sig på kommunens inköspolicy. Inköpsprocessen är en kommunövergripande process. Kommunstyrelsen beslutar om upprättande av kommunövergripande riktlinjer. Med inköp och inköpsprocessen avses ett antal delprocesser; upphandlingsprocessen, beställningsprocessen, betalningsprocessen och uppföljningsprocessen.

Piteå kommunkoncernen består av ett antal upphandlande myndigheter och enheter, vilka lyder under de lagar som styr offentlig upphandling. Inköp är en strategisk ledningsfråga och kan användas som styrmedel för nå uppsatta mål och effektivt resursnyttjande. Alla medarbetare som berörs av någon del av inköpsprocessen ska ha kännedom om och tillämpa kommunkoncernens riktlinjer samt övriga gällande styrdokument, beslutad inköpsprocess och tillhörande rutiner för inköp.

2 Inköpsorganisationen

Inköpsprocessen är kommunövergripande process med ett antal definierade nyckelpersoner inom inköpsprocessen. För att säkerställa kvaliteten i inköpsprocessen bör dessa nyckelpersoner, enligt nedan beskrivna roller, ha en god kompetens inom hela inköpsprocessen. Kompetensutveckling, samarbete, erfarenhets- och informationsutbyte ska ske kontinuerligt.

2.1 Central inköpsfunktion

Inköpschefen ansvarar för strategisk ledning och styrning av inköpsverksamheten, inköpsprocessen samt utvecklingsfrågor. Funktionen ansvarar för strategiska och kostnadseffektiva upphandlingar och målsättningen är att kommunen ska göra goda affärer som svarar upp mot de kommunala verksamheternas behov. Funktionen ansvarar även för inköpsanalyser och utveckling av uppföljningsarbetet i syfte att säkerställa en kvalitetssäkrad uppföljningsprocess. Funktionen ansvarar för koordinering och support av kommunens inköpssamordnare.

2.2 Inköpssamordnare

Inköpssamordnare kvalitetssäkrar och samordnar inköp för den egna verksamheten/förvaltningen samt innehar roll som koordinator och support för övriga beställare i verksamheten.

2.3 Beställare

Beställaren kvalitetssäkrar och samordnar inköp för den egna verksamheten.

2.4 Referensgrupp

Referensgrupperna är utsedda resurser från verksamheten med syfte att säkerställa att rätt sortiment eller tjänst upphandlas. Referensgruppens uppgift är att inhämta synpunkter från brukare samt att iaktta helhetssyn vid framtagandet av kravspecifikation för att möta kommunens samlade behov av aktuella varor och/eller tjänster. Referensgruppens deltagande och engagemang i upphandlingsprocessen säkrar att upphandlingen utformas för att lösa

verksamhetens behov och säkerställer ett ändamålsenligt avtal. Upphandlaren leder upphandlingsprocessen som omfattar behovsanalys, marknadsanalys, upphandlingens genomförande och implementering av avtal.

3 Samverkan

Samordnad upphandling ska genomföras inom de inköpsområden där det finns gemensamma behov och där det är affärsmässigt gynnsamt. Upphandling kan samordnas dels inom kommunen och dels i samarbete med andra upphandlande myndigheter/enheter och andra externa aktörer. Centralt upphandlade ramavtal genom inköpscentraler kan användas där det bedöms ge verksamhetsnytta och/eller en effektivare upphandlingsprocess.

4 Lagen och tröskelvärden

4.1 Grundläggande upphandlingsprinciper

Utifrån lagstiftningens fem grundprinciper är det av särskild vikt för upphandlande myndighet och enhet att beakta följande:

- **Icke diskriminering**
Förbud att indirekt eller direkt diskriminera någon potentiell leverantör exempelvis utifrån nationalitet. Detta innebär bland annat att det inte är möjligt att ställa krav som ger ett speciellt företag fördelar, exempelvis ett lokalt företag.
- **Likabehandling**
Samma förutsättningar ska ges till samtliga potentiella leverantörer. Innebär exempelvis att information som ges ska tillhandahållas till samtliga leverantörer, vid samma tidpunkt.
- **Öppenhet**
Upphandlingen ska vara öppen, tydlig och saklig. Leverantör ska veta hur och på vilka premisser upphandlingen och dess bedömningar/tilldelning kommer att ske.
- **Proportionalitetsprincipen**
De krav som ställs i upphandlingen ska stå i samband med det som upphandlas och även vara nödvändigt för att uppnå upphandlingens syfte. Kraven ska vara i rimlig proportion till den upphandlade varan/tjänsten.
- **Ömsesidigt erkännande**
Krav på att leverantör ska uppvisa speciell utbildning/intyg utfärdat av speciell myndighet eller liknande kan inte ställas. Leverantör som kan uppvisa likvärdig utbildning/intyg eller liknande som har utfärdats i ett EU-medlemsland av behörig intyggivare/myndighet ska godkännas.

4.2 Tröskelvärden

Tröskelvärden är det beloppsvärde som avgör vilka regler i lagstiftningen som ska tillämpas i respektive upphandling, de direktivstyrda förfarandena över tröskelvärdena eller de nationella förfarandena under tröskelvärdena. Tröskelvärden revideras vanligtvis vartannat år. Det totala

avtalsvärdet av det som ska anskaffas avgör vilket förfarande som ska tillämpas.

För att se aktuella värden se Konkurrensverkets hemsida

5 Upphandling

5.1 Avrop

Avrop ska ske från kommunens avtal, i de fall avtal saknas ska upphandling genomföras. Verksamheten ska i förekommande fall initiera en upphandling och beställa ett upphandlingsuppdrag.

5.2 Direktupphandling

När det totala avtalsvärdet understiger direktupphandlingsgränsen kan Direktupphandling användas. Direktupphandlingens värde och komplexitet avgör om verksamheten eller Central inköpsfunktion ska genomföra upphandlingen.

Vid beräkning av direktupphandlingarnas värde avses den upphandlande myndighetens köp av varor/tjänster av samma slag under ett räkenskapsår. Alla direktupphandlingar skall konkurrensutsättas. Direktupphandling ska föregås av en analys av det långsiktiga behovet av en vara eller tjänst. I det fall det konstateras att, kommunen har ett återkommande behov, ligger det i affärsmässigheten att upphandla ett ramavtal. Värdet avgör formaliakrav samt former för dokumentationsplikt. Direktupphandlingar ska alltid diarieföras och registreras i kommunens avtalsdatabas.

5.3 Beslut om upphandling

Beslutsinstans i samband av anskaffning av varor, tjänster och entreprenader är reglerad i kommunstyrelsens och berörda nämnders reglementen och delegationsordningar.

6 Mångfald och en väl fungerade konkurrens

Konkurrensen på marknaden och mångfalden av leverantörer, varor och tjänster ska tillvaratas för att eftersträva goda affärer. Vid planering av upphandlingar ska hänsyn tas till små och medelstora leverantörers möjligheter att lämna anbud på hela eller delar av efterfrågad volym. Innan anbudsunderlaget skrivs, bör dialog genomföras med potentiella leverantörer för att uppnå större förståelse och ökad kunskap om vilka lösningar marknaden kan erbjuda eller utveckla.

7 Finansiering

Finansiering av anskaffning sker inom ramen för nämndernas tilldelade budget för drift respektive investeringar. Ansvar för finansiering via leasing/upplåning ligger inom finansförvaltningen Ekonomiavdelningen.

8 Avtal och uppföljning

Uppföljningsprocessen omfattar bland annat avtalsuppföljning och leverantörsuppföljning. Avtal skall aktivt följas upp, såväl inom verksamheter som på övergripande koncernnivå.

8.1 Avtalstrohet

Kommunens beställare är skyldig att följa tecknade avtal. Vid anskaffningsbehov ska kontroll göras mot kommunens avtalsdatabas för att undersöka om avtal finns. Inköp som faller inom befintliga avtal får inte ske från annan leverantör än den/de som är avtalade. Varje förvaltning ska säkerställa att styrdokument och rutiner för inköp följs.

8.2 Avtalsregistrering

Samtliga avtal ska registreras i kommunens gemensamma avtalsdatabas. Detta gäller även direktupphandlingar. I det fall direktupphandlingar genomförs av verksamheten, ansvarar verksamheten för att registrera avtalet. Syftet med den centrala avtalsdatabasen är att erhålla tillförlitlig statistik gällande kommunens avtalstrohet. Detta för att säkerställa kvaliteten i avtalsuppföljning mot kommunstyrelsens mål.

9 Miljömässigt ansvarsfull upphandling

Miljöhänsyn i offentlig upphandling handlar om att öka användningen av miljökriterier och använda inköp som ett strategiskt verktyg för att nå miljömål.

Miljöanpassad upphandling ska leda till att användningen av andelen miljöanpassade produkter ökar, att kommunen når uppställda mål samt att teknik och nya innovationer utvecklas.

För att uppnå de åtaganden som gjorts i enlighet med Piteå kommuns diplomering som Fairtrade City, ska etisk hänsyn beaktas i upphandlingsprocessen.

Mer information om miljöhänsyn och etisk hänsyn vid upphandling och exempel på kriterier finns på Upphandlingsmyndighetens hemsida.

10 Djurskydd

Vid upphandling av livsmedel ska svensk djurskyddslagstiftning vara vägledande. Upphandlingsmyndighetens miljökriterier och stödverktyg för att ställa krav på djurskydd ska vara vägledande vid upphandling. Vid upphandling av animaliska livsmedel ska Upphandlingsmyndighetens baskrav utgöra lägsta nivå.

11 Social hänsyn

Kommunen ska eftersträva målsättning för social hänsyn utifrån den nationella upphandlingsstrategin. Arbetsrättsliga villkor och säkerställande av tillgänglighet ska särskilt beaktas om upphandlingens art motiverar detta. Upphandlingsmyndighetens handledning ska vara vägledande.

Kommunens leverantörer ska ha tecknat kollektivavtal eller i väsentliga delar likvärdiga försäkringslösningar för att trygga de anställdas arbetsvillkor samt skapa rättvisa

konkurrensvillkor för företagen. Mer information om social hänsyn vid upphandling och exempel på kriterier finns på Upphandlingsmyndighetens hemsida.

11.1 Mänskliga rättigheter

I förberedelsefasen av en upphandling ska hänsyn tas till hållbarhetsrisker i leveranskedjan om upphandlingens art motiverar detta. Riskanalyser kan vara aktuella inom produktkategorier där det förekommer hög risk inom områdena mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och korruption i leveranskedjan. Upphandlingsmyndighetens vägledning avseende hållbarhetsrisker i leveranskedjor ska ligga till grund för bedömning om särskild riskanalys ska genomföras för att identifiera risker inom leveranskedjan.

12 Innovationer och innovativa lösningar

Lämpliga områden för innovationsupphandling identifieras i förberedelsefasen av en upphandling och ska särskilt beaktas om upphandlingens art motiverar detta. Vägledning kring innovationsupphandling finns på Upphandlingsmyndighetens hemsida.

13 Prioriteringsordning för upphandlingar

I de fall upphandlarresurser inte räcker till för att genomföra upphandlingar i den takt som det finns behov och efterfrågan ska prioritering ske enligt nedanstående rangordning.

1. Katastrof-, olycks- och räddningsinsatser

Exempelvis tjänster, boende, fordon, utrustning, redskap, etc.

2. Ramavtal

Ramavtal som är strategiska ur försörjningssynpunkt för kommunens olika verksamheter. Livsmedel, sjukvårdsmaterial, hälso- och sjukvård, persontransporter, bränsle, verktyg och redskap, maskintjänster/vinterväghållning, papper och plast, kontorsmaterial, byggmaterial, etc.

3. Investeringar

Exempelvis bostadsbyggande, fritidsanläggningar, infrastruktursatsningar

4. Delfinansierade projekt

EU- och/eller Statligt finansierade projekt inom olika områden

5. Övrigt

Ramavtal, leveransavtal som inte är strategiska för kommunen

När behov föreligger ska inköpsenheten kunna lyfta upphandlingsprioriteringar till kommunstyrelsens arbets- och personalutskott för vägledning och dialog.

§127

Riktlinjer för Piteå kommuns upphandling

20KS238

§128

Riktlinjer för prioriteringar av Piteå kommuns upphandlingar

20KS239